

Olimpijski magazin

Decembar, 2023.

Nenad Dulović, najbolji sportista Crne Gore

Borac bez mane

Olimpijska kuća, potreba i zalog za budućnost

COK odlučan
Stop nasilju u sportu

Projekat „EmpowerHer“

Briga o našim sportskim damama

Uvodnik predsjednika COK-a Dušana Simonovića za Olimpijski magazin

Zajedno do velikih stvari

Kažu da je privođenje godine kraju put zatvaranja prozora, kroz koji se zraci svjetlosti i dalje probijaju, kao da nam omogućavaju da nazremo ono što dolazi... Zatvarajući 2023., mi u Crnogorskem olimpijskom komitetu naziremo Pariz, „Grad svjetlosti”, u kome će se na ljeto 2024., na Olimpijskim igrama okupiti sportski krem planete. Među njima će biti i naši takmičari, koji će dostoјno i dostoјanstveno, kao i svih ovih godina, predstavljati svoju državu.

Sport - često ukazujemo na to - ne staje sav u pobijdivanju, osvajanju medalja, obaranju rekorda. U istoj mjeri se ni djelovanje COK-a, naš entuzijazam, stručnost, sistematski osmišljen trud i posvećenost misiji, ne svode samo na organizaciju učešća naših sportista na Igrama, ma koliko ono bila kruna i najvidljiviji dio četvoro-godišnjeg ciklusa.

Zato smo tokom godine koja ostaje za nama i uložili toliki napor da učvrstimo ulogu COK-a u crnogorskom društву, koja nije tek simbolična, već ključna za snaženje integriteta i napretka naše sportske zajednice. Kao krovna sportska organizacija u državi imamo i koristimo moć u zastupanju interesa sportista, čime osiguravamo da se njihovi glasovi čuju u procesima donošenja odluka. Bili bismo srećni – neka to bude naša novogodišnja želja – kada bi se produbila svijest koliko COK doprinosi ne samo sportskim uspjesima, već i opštem boljitetu države, predstavljajući temeljnu kariku u lancu podrške sportskom razvoju, kariku čija su snažna prisutnost i održivost od suštinskog značaja za stvaranje povoljnog okruženja u kojem nacionalni savezi i sportske organizacije mogu napredovati.

Tu, na pragu nove godine, pod-

sjetio bih da su naši sportisti u 2023. učestvovali na pet multisportskih takmičenja, ispoljivši još jednom svoju predanost, vještine i takmičarski duh, zavrijeđujući priznanja za rezultate i čineći nas ponosnim. Uprkos neprestanim izazovima u obezbjeđivanju budžeta, u kome značajno manje od 50% čine državna sredstva, učinili smo sve da, uz podršku Olimpijske solidarnosti i EOK-a, sponzora i partnera, kao i fondova Evropske unije, logistički

i finansijski stanemo iza naših sportista. Proširili smo naše sportske programe i obezbijedili olimpijske stipendije za devetoro potencijalnih učesnika Igara, zatim za petoro trenera, kao i za mlade sportiste i najbolje sportiste u Crnoj Gori, a kofinansiramo stipendije za sportiste u ekipnim sportovima.

Jasno je da je u olimpijskoj 2024. fokus na Parizu, izazovu koji će zahtijevati da primijenimo svoje znanje i iskustvo stečeno tokom prethodnih petnaestak godina, na koji ćemo, uvjeren sam, pronaći željene i kvalitetne odgovore, ubirajući rezultatske plodove. Kao što sam siguran u dugoročne dobrobiti još dva značajna projekta, čija realizacija nas očekuje.

Prvje od istinske važnosti kao mjesto susreta istorije, sadašnjosti i budućnosti crnogorskog sporta: dugo čekani početak izgradnje Olimpijske kuće, koja će kroz svoje komponente – Olimpijski muzej, Olimpijsku akademiju, Olimpijski centar i Olimpijsku administraciju – udružiti ekspertizu COK-a i usmjeriti njegovu kreativnost prema stvaranju boljeg okruženja za sportiste i sportske radnike. Drugi će biti prilika da se još jednom pokažemo u najboljem domaćinskom svijetu: u septembru ćemo u Budvi organizovati EOK seminar, koji će okupiti oko 200 učesnika iz evropskog sistema olimpijskog sporta, i biti platforma za diskusije i edukaciju o ključnim temama koje oblikuju budućnost evropskog olimpizma. Tu je i niz drugih projekata, usmjerenih na promovisanje inkluzivnosti, rodnu ravнопravnost i razvoj vještina i kapaciteta sportskih administratora, trenera i organizacija, kojima ispoljavamo predanost unaprjeđenju sporta i promociji olimpijskih vrijednosti u našoj zemlji...

Na kraju i godine i ovog obraćanja, koristim priliku da svim našim sportistima i crnogorskoj sportskoj zajednici poželim sve najbolje u 2024. Želim da ostanu istrajni, posvećeni i disciplinovani. Želim im da nastave da slijede svoje snove sa strašću i da znaju daje COK tu da ih podrži u svakom koraku. Zajedno, možemo postići velike stvari.

SPORT VISION

BREAK THE RULES

RUN # TRAIN # BALANCE # POWER

www.sportvision.me

Crnogorski olimpijski komitet proglašio najbolje u 2023. godini, laureat karatista Nenad Dulović

Sportisti su izvor inspiracije i uzor svima koji žele da koračaju stazama uspjeha

Crnogorski olimpijski komitet, na svečanosti u Vili Gorica, proglašio je najbolje u 2023. godini. Karatista Nenad Dulović je najbolji sportista, a priznanje je zasluzio osvajanjem srebrne medalje (do 67 kilograma) na šampionatu u Budimpešti, što je najveći rezultat u crnogorskem karateu od obnove nezavisnosti.

Bojana sanja Pariz

Kada je u pitanju tradicionalna godišnja svečanost Crnogorskog olimpijskog komiteta, jedina izvjesnost tiče se osvajačice nagrade za najuspješniju mladu sportiskinju: šesti put zaredom, priznanje je zasluzila Bojana Gojković. Kruna Bojaninog rada je srebr-

Najbolja mlada sportiskinja, po šesti put zaredom, je bokserka Budve Bojana Gojković. Evropska vicešampionka u konkurenciji takmičarki do 22 godine još jednom je potvrdila da je veliki biser crnogorskog sporta. Sjajnim nastupom na Evropskom prvenstvu u Budvi i Podgorici, članica BK Budva nastavila je da niže najveće

na seniorska medalja na prvenstvu Europe.

- Ova godina je bila uspješna. Osvojila sam evropsko srebro, a potrudicu se da i dalje ovakve i slične rezultate donosim svojoj zemlji. Ispred Bojane je nekoliko kvalifikacionih turnira za Pariz, a u aprilu počinje i Evropsko prvenstvo.

- Sanjam plasman na Olimpijske igre. Sigurno ću u godini koja dolazi da dam sve najbolje što mogu, a kompletan fokus je na pripremi za sve ono što me očekuje.

medalje, a srebro iz Glavnog grada najznačajniji je rezultat supertalentovane Budvanke u 2023. godini. Kao i prošle godine, Upravni odbor Crnogorskog olimpijskog komiteta odlučio je da priznanje najuspješniji mladi sportista Crne Gore dodijeli bokseru Mirku Šarčeviću i boćaru Graciji Stjepčeviću. Šarčević je priznanje odbranio sjajnim nastupom na omladinskom Evropskom prvenstvu u Jermeniji, na kojem je osvojio zlato u kategoriji do 71 kilogram. Talentovani Bjelopoljac napravio je korak dalje u karijeri, pa je nakon evropske bronze prošle godine stigla titula prvaka Starog kontinenta, kao i novo priznanje za najboljeg mladog boksera Crne Gore u izboru Bokserskog saveza Crne Gore.

- Sanjam plasman na Olimpijske igre. Sigurno ću u godini koja dolazi da dam sve najbolje što mogu, a kompletan fokus je na pripremi za sve ono što me očekuje.

Godina koja počinje je olimpijska, mladog boksera očekuju novi izazovi. Mirku ne fali samopouzdanja, sanja Olimpijske igre i želi još dugo da se takmiči.

- Vidim sebe, jednog dana,

na postolju Olimpijskih igara - poručio je mladi bokser.

prvi put do prilike da se bori za olimpijsku vizu, pa crnogorske košarkaše u julu 2024. čekaju kvalifikacije za Olimpijske igre na turniru u Rigi.

DULOVIĆ ISPRED SVIH

Karatista Nenad Dulović dobio je u Vili Gorica priznanje za najuspješnijeg sportistu Crne Gore u 2023. godini.

Član Omladinca je na Svjetskom prvenstvu u Budimpešti osvojio srebrnu medalju u kategoriji do 67 kilograma i ostvario najveći rezultat našeg karatea od obnove nezavisnosti. U godini ina izmaku bio je i šampion Balkana na prvenstvu u Tiranu. Dulović je treći predstavnik karatea koji je proglašen za najuspješnijeg sportistu Crne Gore, nakon Marine Raković 2016. i Marija Hodžića 2019. godine.

- Lijep je osjećaj biti sa sportistima na ovakovom mjestu. A i lijepa godina se završila na ovakav način - nagradom koja mi mnogo znači. Boćanje se poštuje kao sport što se i vidi.

Stjepčević je do sada uče-

Stjepčević u naletu izazova

Njegova sportska i životna deviza je da se trud i rad isplate. Još kada se na njih nakaleme strast i dar, dobija se recept za kovanje plemenitih medalja.

U značenju njegovog imena, porijeklom iz latinskog jezika, je radoš. I ove godine, Gracija Stjepčević je donosi radoš sa velikih takmičenja. U Alžiru je postao omladinski šampion svijeta, dok mu je na Evropskom prvenstvu u seniorskoj konkurenciji u Bosni i Hercegovini u disciplini „bliženje i izbijanje u krug“, pripala bronza.

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

Crne Gore je napomenuo da je sve veće interesovanje djece da se bave ovim sportom.

- Ljetos sam trenirao sa djecom i nadam se da će biti ubrzo mojih nasljednika.

tabilan olimpijski tim, kao i na prethodnih nekoliko izdanja Igara i sigurni smo da će u Gradu svjetlosti i oni zasijati, čineći nas još jednom ponosnim. Simonović je naveo da je COK tokom 2023. godine uložio na por da učvrsti ulogu nacionalnog olimpijskog komiteta u crnogorskom društvu „koja nije tek simbolična, već ključna za snaženje integriteta i napretka naše sportske zajednice“.

Istakao je i da se „uprkos neprestanim izazovima u obezbjeđivanju finansijskih sredstava“ nijesu oslonili isključivo na sredstva iz državnog budžeta, već su - kako je kazao - učinili sve da uz podršku Olimpijske solidarnosti i EOK-a, sponzora i partnera, kao i fondova Evropske unije, logistički i finansijski stanu iza naših sportista.

Istakao je i da COK ima izvanrednu saradnju sa Ministarstvom sporta i kao primjer izdvojio dva projekta - početak zastavom nadmetati respek-

Mirko spreman za nove podvige

Drugu godinu zaredom Mirko Šarčević je najuspješniji mladi sportista Crne Gore. U svojoj posljednjoj sezoni, prije prelaska među seniore, „nova crnogorska juniorska senzacija“, kako ga je nazvao zvanični sajt Evropske bokserske federacije, upotpunio je svoju trofejnu kolekciju. Sa 16 je postao kontinentalni vicešampion, sa 17 osvojio bronzu, a sa 18, u kategoriji do 80 kilograma, se popeo na omladinski tron.

- Spreman sam za nove izazove, nemam nikakvih strahova i samo pobedički razmišljam.

organizaciju EOK seminaru u septembru u Budvi.

Na kraju, Simonović je iskoristio priliku da sve prisutne podsjeti da je grupa sportskih entuzijasta prije tačno 30 godina, krenula u realizaciju projekta konstituisanja Olimpijskog komiteta Crne Gore...

ŠĆEKIĆ: BUDŽET ZA SPORT ZNAČAJNO POVEĆAN

Dragoslav Šćekić, ministar sporta i mlađih, istakao je izuzetnu saradnju ministarstva i COK-a, ali i objasnio primarne ciljeve, te veći budžet za sport što je dobra osnova za još bolje rezultate.

- Želio bih da ovom prilikom istaknem izvarene rezultate naših sportista, kao i kvalitetan rad Crnogorskog olimpijskog komiteta. Izuzetna saradnja Ministarstva sporta i mlađih i COK-a predstavlja temelj našeg zajedničkog cilja - unapređenje sporta u Crnoj Gori.

S obzirom da nam je naredna godina olimpijska godina, želim naglasiti čvrstu podršku Vlade i Ministarstva Crnogorskog olimpijskom komitetu. Kruna naše dosadašnje saradnje biće završetak Strategije razvoja sporta koju, u saradnji sa našim međunarodnim UNICEF-om privodimo kraj.

Jedan od značajnijih momenata naše saradnje je i izgradnja Olimpijske kuće u Glavnom gradu. Crna Gora, kao malobrojna država, iz dana u dan ima sve bogatiju sportsku historiju. Naši sportisti postižu vrhunske sportske rezultate i naša namjera je nedvosmislena da pomoći i podrška budu, iz godine u godinu, na većem nivou. Napomenjući da smo ove godine povećali budžet za sportske saveze i organizacije za preko 50 odsto u odnosu na tekući budžet. I zahvalan sam svima koji su tome doprinijeli, čime smo sigurni da će biti podstrek i potpora za još veći rad i bolje rezultate - kazao je Šćekić, te napomenuo da naša sportska infrastruktura nije na zavidnom nivou,

Rukometašice i košarkaši ispred svih

Na ulazu u Podgoricu iz pravca Bara, prije nekoliko dana je na bilbordu osvaula poruka: „Lavice, hvala vam za sve“. Time kao da je sažeta i emocija cijele nacije za svoje ljubimice.

Ono što kao konstanta je njihov odnos prema dresu sa nacionalnom grbom, koji je postao etalon, jedinica za mjerjenje motivacije, tog specifičnog naboja sa kojom se igra pod svojom zastavom, za svoju zemlju. Tu nikada nisu omanule.

Naše rukometašice, sedmoplasirane sa nedavno završenog Svjetskog prvenstva, su najuspješniji ženski nacionalni tim u 2023. godini.

- Tradicionalno smo navikli na lijepo priznanje koje đevojke skoro svake godine i osvajaju. Zahvalio bih se Crnogorskom olimpijskom komitetu koji je prepoznao naše rezultate i koji nas je nagradio. Moram da budem zadovoljan, ono što smo interno planirali smo ostvarili. Mogu slobodno da kažem čak i više od toga, obzirom da smo nastupili u izmjenjenom sastavu u odnosu na onaj koji je osvojio medalju na Evropskom prvenstvu. Znamo dobro da se lako ne dolazi do rezultata, odnosno da nikad nije lako, posebno na najvećim takmičenjima. Smatram da đevojke i momci ne samo da prave dobre rezultate, već da dolaze i do sportskih podviga - istakao je Petar Kapisoda, predsjednik Rukometnog saveza.

Najuspješniji muški nacionalni tim u 2023. je košarkaška reprezentacija. Amerikanci imaju Drim tim, a mi naš Tim snova - složnu,

odlučnu i odličnu grupu momaka u crveno-zlatnim dresovima, koji su nam izdanjima na Mundobasketu još jednom osvojili srca i zbog kojih se iznova i iznova zaljubljujemo u „kraljicu igara“.

- Prije svega, hvala Crnogorskom olimpijskom komitetu na prestižnoj nagradi. Mislim da je naša muška košarkaška reprezentacija prvi put dobila nagradu i naravno da smo zbog toga srečni. Priznanje

će posvetiti posebnu pažnju poboljšanju uslova i izradnji nacionalnih sportskih centara za fudbal, košarku, tenis, bo-

Budi i ti dio
Olimpijske
mreže
Crne Gore

1.me

1.one
Računaj na nas!

CRNOGORSKI OLIMPIJSKI KOMITET
MONTENEGRO OLYMPIC COMMITTEE

NENAD DULOVIĆ, najbolji sportista Crne Gore

Mirna voda u glavi i vatrica na tatamiju

Nenad Dulović je vijest da je proglašen za najboljeg sportistu Crne Gore čuo dok je bio na treningu.

Znao je da će tog dana biti donijeta odluka, znao je da je u najužoj konkurenciji, ali ništa nije moglo da mu poremeti rutinu, životnu i sportsku.

Kao najbolji u svojoj zemlji završio je prije podnevni trening, zatim se u svom domu odmorio za - popodnevni.

I to valjda govori o tome kakav je sportista Nenad Dulović.

A da neko ne bi ni slučajno pomislio da mu najveće crnogorsko sportsko priznanje ne znači mnogo, 25-godišnji karatista ističe: „Svjetska medalja je svjetska medalja, veliki uspjeh, ali moj san je bila baš ova nagrada. Moj san je bio da budem najbolji u Crnoj Gori. Ispunio sam ga. Da budem iskren, nije da nisam očekivao priznanje, imao sam dobar rezultat, ali znao sam da može „problem“ da bude to što karate nije olimpijski sport. Veoma sam srećan i ponosan, ovo je apsolutno kruna moje dosadašnje karijere.“ Govori, međutim, mirno i bez ushićenja, emocije ga nisu savladale ni sada, a ni krajem oktobra kada je na šampionatu svijeta u Budimpešti rušio sve pred sobom u kategoriji do 67 kilograma, sve do finala i svjetskog srebra, prvog za crnogorski muški karate poslije više od tri decenije.

Sekundi su ga dijelili i od zlata, u sjajnoj borbi za velikim šampionom Stivenom da Kostom zadao je udarac za pobjedu, ali neposredno nakon isteka vremena.

„Ja sam osjećao, pa i znao, da će da dođem do finala i da će mi rival biti Da Kosta. Svi ma sam govorio da će to da se dogodi, pa ćemo da vidimo šta će biti u finalu. Bio sam siguran da mogu, da sam spremjan da idem do kraja...“ - priča Dulović.

I u trenucima kada je stvarao istoriju crnogorskog karatea, pa i nekoliko dana kasnije, kada je kao svjetski vicešampion „promovisao“ svoj rezultat, pa i sada, kada je najbolji sportista Crne Gore, Nenad plijeni mirnoćom.

U govoru i ponašanju nema euforije, nema

velikih riječi, samo velikih poruka.

„Ne dozvoljavam da me emocije ponesu, karate me je naučio tome. Naravno, kao sportista i kao čovjek radujem se uspjesima, umijem i da ih proslavim, ali dok sam, recimo, na takmičenju uvijek se koncentrišem na prvi naredni meč. Takođe, odmah sam nakon svjetskog srebra nastavio da treniram, jer me treninzi čine srećnim, ne letim nakon pobjeda, ne padam nakon poraza. Takođe, što sam bolji i uspješniji, sve više sam željniji da budem još bolji. Možda je i u tome neka tajna, ako je uopšte ima.“ Ovim stavovima se možda i opisuju i njegove sportske i životne navike - trening, rad, posvećenost...

„Naravno da imam talenat za karate, ali mislim da sam prije svega veliki radnik. Od kada sam počeo da se bavim sportom prvi sam dolazio na treninge, a posljednji odlazio. Volim da treniram, a znam da samo tako može i da se dođe do sportskih visina. Smatram, takođe, da dobrom treninzima smanjujem rizik od povreda. Jednom sam prošao kroz težak period zbog povreda, želim da uradim sve da do toga ponovo ne dođe“ - kaže Dulović.

Skoro dvije godine je bio udaljen od ozbiljnog bavljenja karateom, zbog serije povreda, a priznaje da je pomicao da odustane. „To je vrijeme od Svjetskog prvenstva u Dubaiju 2021. godine. Imao sam prelom vilice, još niz problema, bio sam na ivici da dignem ruke od karatea. Uspio sam da se „izvučem“ i da ne odustanem, a psihički sam ojačao. Pomirio sam se da nema lakšeg puta, samo teži, pa su možda i uspjesi još sladići i veći.“

A njegov put je zaista teži - od 13. godine boluje od dijabetesa. I svojoj borbi priča otvoreno i hrabro, baš kao što se nosi sa problemima...

„Biti dijabetičar i profesionalni sportista nije nimalo lako. U borilačkim sportovima je potrebno voditi računa o kilaži, često se skidaju kilogrami, a zbog dijabetesa moram da vodim računa o ishrani, o unošenju mjernih jedinica... Komplikovano je. Ta-

„Biti dijabetičar i profesionalni sportista nije nimalo lako. U borilačkim sportovima je potrebno voditi računa o kilaži, često se skidaju kilogrami, a zbog dijabetesa moram da vodim računa o ishrani, o unošenju mjernih jedinica... Komplikovano je. Takođe, povećanje adrenalina može da dovede do skoka šećera, a zna se da je adrenalini sastavni dio sporta.“

Moram da se kontrolišem i na taj način, možda je i to jedan od razloga što djelujem mirno i staloženo tokom i nakon borbi. U svakom slučaju, živim sa tim, bavim se sportom i trudim se da mane koje imam pretvorim u moje prednosti. Mislim čak i da me život sa dijabetesom ojačao i na sportskom planu.“

Rukometnice sedme na Svjetskom prvenstvu, u aprilu ih čekaju kvalifikacije za Igre u Parizu

Olimpijski ritam „lavica“

- Jedva čekamo da nam se vrate povrijeđene igračice, smatram da sa njima možemo da ispišemo istoriju - poručila je kapitenka Marina Rajčić

Malo je nedostajalo da Crnogorska reprezentacija ispiše rukometnu bajku u Skandinaviji i sa Svjetskog prvenstva se vrati sa medaljom ili u najmanju ruku kao polufinalista.

Presudili su manjak rotacija i sreće, višak tehničkih grešaka, ali i sudijske odluke u četvrtfinalnom duelu sa jednim od organizatora, Danskom, kada alžirski arbitri nijesu dozvolili našim djevojkama da do kraja vode neizvjesnu bitku sa domaćom selekcijom, od koje su gubile sedam golova razlike.

- Prvi put sam isključena zbog radovanja, kao da nijesmo doš-

le da igramo rukomet, nego u pozorište - komentarisala je Ivana Grbić nestvarnu odluku sudsija u finišu duela sa Danskom. Crna Gora je izgubila taj meč 26:24, a na kraju je zauzela sedmo mjesto.

- Bitno je da je ekipa tokom cijelog prvenstva podizala nivo igre, da je na teškim utakmicama bila prava, da se do posljednjih minuta nije znalo ko će biti pobjednik. Djevojke su dale sve sa sebe, zaslužuju pohvalu i po-

nos svih nas u stručnom štabu i Savezu, ali i cijele Crne Gore. Zasluzile su to zbog velike borbe koje su pokazale. Neke igračice su imale veliku potrošnju u klubovima, neke nijesu bile u formi, ali su sve pokazale da su budućnost crnogorskog rukometa - kazala je selektorka Bojana Popović.

„Lavice“ su na SP otišle bez nekoliko ključnih igračica sa Švedskom - znale su da su izborile četvrtfinale, pa je poraz od 32:25 bio bezbolan.

Radičević, Đurdine Jauković, Eme Alivodić i Milene Raičević, a na šampionatu je tešku povredu doživjela golmanka Marta Batinović.

Na startu su pobijedile Kamerun (25:11) i Paragvaj (41:26), potom sjajnom igrom stigle do preokreta protiv Mađarske (24:18) i u glavnu rundu prenjele četiri boda.

Novoformiranu grupu otvorile su porazom od Hrvatske (26:25), nakon toga lako su vladale Senegal (29:21), a uoči posljednjeg meča u grupi - sa Švedskom - znale su da su izborile četvrtfinale, pa je poraz od 32:25 bio bezbolan.

Lijevo krilo Dijana Mugoša sjajno je odigrala Svjetsko prvenstvo i sa 43 pogotka bila prva golgeterka našeg nacionalnog tima.

Na nekim mečevima čak je igrala i kao desno krilo.

- Poslije ovog prvenstva vjerujem da imamo baš velike šanse za Olimpijske igre. Daćemo maksimum kao i uvijek, puno smo samopouzdanja i srećne što smo ovako dobro odigrale prvenstvo. Stasavamo u prave igračice i sada želimo da osiguramo mjesto na Olimpijskim igrama - kazala je Mugoša. Standardno na vrhunskom nivou bila je pivotkinja Tatjana Brnović.

- Ponosne smo na sve što smo uradile - poručila je 25-godišnja Podgoričanka.

Dijana može sve, protiv Tanje ne može niko

„Lavice“ će se u Njemačkoj boriti za olimpijsku vizu

Ženska rukometna reprezentacija Crne Gore će se za vizu za Olimpijske igre u Parizu boriti na kvalifikacionom turniru u Ulmu. Izvršni odbor Svjetske rukometne federacije (IHF) odlučio je da organizaciju kvalifikacionih turnira povjeri Njemačkoj, Mađarskoj i Španiji, nakon što je utvrđeno da njihove aplikacije „ispunjavaju sve logističke zahtjeve“.

„Lavice“ će se za dva mesta na OI boriti sa Njemačkom, Slovenijom, koju vodi Dragan Adžić, i Paragvajem.

Kvalifikacijski turnir na programu je od 11. do 14. aprila naredne godine.

- Rukometni savez Crne Gore je IHF-u dostavio pismo o namjerama da bude domaćin kvalifikacionog turnira, a nakon što je od crnogorskog kompanije koja je dugogodišnji sponsor Saveza dobio uverenje da će pokriti finansijske troškove organizacije, kao i obaveznu bankarsku garanciju. IHF je ipak, ranije zaključio spisak kandidatura za organizaciju turnira i Njemačkoj povjerio domaćinstvo turnira 3, na kojem će nastupiti i naša reprezentacija i boriti se za četvrti uzastopno učešće na najvećoj svjetskoj smotri sportista - saopšteno je iz RSCG.

Crna Gora će igrati sa Slovenijom našeg stručnjaka Dragana Adžića, Njemačkom i Paragvajem.

na SP teret dominantno iznijele Ivana Grbić, Matea Pletikosić i Jelena Despotović.

- Svesne smo bile da nemamo klasičnog beka šutera, pa smo probale da se prilagodimo

igrom sa dva pivota ili tri dešnjaka, sa Jelenom, Mateom i sa mnom. Izgledalo je dobro, a promašile smo mnogo zicera sa šest metara i iz sedmeraca. Ali za više od polovine tima ovo je

Ko se još bori, a ko je već u Parizu

Na kvalifikacionom turniru 1 za dva mesta u Gradu svjetlosti boriće se Švedska, Mađarska, Japan i Kamerun.

Holandija će se za Olimpijske igre takmičiti sa Češkom, Španijom i Argentinom.

Mjesto na Olimpijskim igrama već su obezbijedili domaćin i svjetski šampion Francuska, evropski prvak Danska, svjetski vicešampion Norveška, azijski predstavnik Južna Koreja, Angola kao „ambasador“ Afrike i Brazil kao pravoplasirani na Panameričkim igrama.

bilo prvo prvenstvo na kojem imamo ozbiljnu ulogu i nosimo veći dio igre, tako da sam izuzetno ponosna na ekipu i stručni štab - istakla je odlična Ivana Grbić.

Rukometari će u Njemačkoj sedmi put nastupiti na šampionatu Evrope

Vrela zima za „lavove“

„Od evropskih selekcija, plasman na OI izborili su domaćin Francuska i svjetski prvak Danska. Naredni šampion Evrope će takođe imati sigurno mjesto u Parizu, a u kvalifikacijama će na osnovu plasmana na SP igrati Španija, Švedska, Njemačka, Norveška i Mađarska, osim ako neka od njih ne osvoji EHF Euro. Sa EP u Njemačkoj još dvije selekcije naći će mjesto u kvalifikacijama za OI.

Crnogorski rukometari su šest puta učestvovali na šampionatima Evrope, posljednji nastup bio je najuspješniji - „lavovi“ su 2022. upisali tri pobjede i zauzeli 11. mjesto.

U januaru će treći put pokušati da se domognu glavne runde kontinentalnog šampionata, a zadatak će biti veoma težak jer je selekcija Vlada Šole u grupi s Islandom, Srbijom i Mađarskom.

- Kad prođe 10-15 dana priprema vidjećemo ko je u kakvom zdravstvenom stanju i formi. Prije svega, velika je stvar što ćemo ponovo predstavljati Crnu Goru na velikom takmičenju. Nećemo bježati od izazova, ali ni postavljati visoke ciljeve i imperative jer znamo kakav je mentalitet našeg naroda i kako u takvom ambijentu stvari funkcionišu kod nas. Zadatak je da prije svega u svakom meču pružimo maksimum i predstavi-

mo državu na što bolji način - rekao je kapiten Mirko Radović.

„Lavovi“ su dobili jaku, ujednačenu grupu, bez apsolutnog favorita i izrazitog autsajdera.

- Jaka grupa sa četiri odlične reprezentacije. Srbija je u velikom usponu, pobjedivala je vrhunske reprezentacije u posljednje vrijeme i mnogo je boljana nego kad smo posljednjiput igrali, na Evropskom prvenstvu 2020. gdje smo slavili u međusobnom duelu. Island je vjerovatno najjači u našoj grupi, ima izuzetne individualce, redvno prolaze preliminarnu rundu na velikim takmičenjima. Što se tiče Mađarske, znamo koliko se kod njih ulaže u rukomet, dosta naših igrača je nastupalo u Mađarskoj i znaju što im rukomet nači. Vesprem i Seged su godinama u Ligi šampiona, imaju i odličnu Tatabanju, sve u svemu jaku ligu iz koje dolaze vrhunski igrači. Reprezentacija su visokog kvaliteta - poručio je Radović.

„Lavovi“ su na EP otišli kao jedna od četiri trećeplasirane selekcije iz kvalifikacionih grupa, iako su već poslije dva kola i pobjeda nad Kosovom i Bosnom i Hercegovinom bili gotovo plasirani na šampionat u Njemačkoj.

Ipak, na neubjedljiva izdanja sa Svjetskog prvenstva u januaru, potom i odlazak selektora Zorana Roganovića, nadovezale su se blijede partie u finišu kvalifikacija za EP - tri poraza u četiri meča.

Što očekivati sada u paklenoj konkurenciji u Minhenu?

- Imaćemo što da pokažemo - uvjerava

Radović, desno krilo Lovćena iz kojeg su u nacionalni tim vratio Vuko Borožan, svojevremeno najbolji sportista Crne Gore u izboru COK-a.

- Lošije smo igrali u drugom dijelu kvalifikacija i ostao je gorak ukus iz meča sa BiH u posljednjem kolu, ali smo nedavno protiv Rumunije u prijateljskoj utakmici pokazali kako možemo da igramo i da možemo da računamo na igrace koji su prije toga imali manju minutužu. To me najviše raduje, trebalo bi da imamo „dužu“ klupu nego do sad i to je jedan od naših aduta.

Kad smo kod aduta...
- I selektor Šola nas sada

bolje poznaje, naravno i mi njega. Trebalo je vremena da vidi ko što može i da mi „pohvatamo“ ono što traži od nas. Sad imamo jasniju viziju ko što treba da radi. Idemo korak po korak, ne plašimo se izazova i jedva čekamo mečeve. U svakom ćemo imati šansu. Znamo da su rivali odlični i trenutno možda u boljoj formi od nas, ali na terenu će se sve pokazati - poručio je kapiten Crne Gore Mirko Radović.

Foto:
S. IVANOVIĆ

Vaterpoliste od 4. januara čeka Evropsko prvenstvo u Hrvatskoj

San o Parizu

Vaterpolisti su prva crnogorska reprezentacija koja će izaći na veliku scenu u 2024. godini.

Već 4. januara igraće sa Francuskom na startu Evropskog prvenstva, dva dana kasnije rival će im biti Španija, a 8. dana nove godine sastaće se sa domaćinom Hrvatskom.

- Pritisak je uvijek veliki i mora da postoji, na to smo navikli. Svjesni smo što želimo. Spremamo se za Evropsko prvenstvo koje nam otvara naredne puteve. Vjerujem da će nam pritisak koji sam pomenuo biti pokretačka snaga da odigramo na željenom nivou – rekao je selektor Vladimir Gojković.

„Ajkule“ su pojačane u odnosu na Svjetsko prvenstvo u Fukuoki ove godine. Prvi put poslije Olimpijskih igara u Tokiju u reprezentaciji je veteran Draško Brguljan, a u državni tim nakon godinu i po vratio se golman Dejan Lazović.

- Grupa je veoma teška, protivnici su odlični, ali tražićemo šansu. Za sada sve funkcioniše po planu, odigrali smo nekoliko kontrolnih mečeva, treniramo

Novi sistem takmičenja

Evropsko prvenstvo u Hrvatskoj prvo je koje će se igrati u novom formatu.

Osmaj najboljih timova sa prethodnog EP čine Diviziju 1, a ostalih osam su u Diviziji 2. Selekcije iz obje divizije su podijeljene u dvije grupe sa po četiri reprezentacije.

Prva dva tima iz grupe Divizije 1 plasiraće u četvrtfinale, dok se trećeplasirani i četvrtoplusirani timovi u osmini finala sastaju sa prva dva tima iz grupe Divizije 2.

Grupa u kojoj je Crna Gora se u osmini

finala ukršta sa timovima iz grupe A divizije B, gdje je smještena Srbija.

DIVIZIJA A

Grupa A: Crna Gora, Španija, Francuska, Hrvatska.

Grupa B: Gruzija, Mađarska, Italija, Grčka.

DIVIZIJA B

Grupa C: Srbija, Njemačka, Izrael, Malta.

Grupa D: Slovačka, Holandija, Slovenija, Rumunija.

dobro i možemo da budemo zadovoljni. Koliki su domeni naše reprezentacije? To niko ne zna u ovom trenutku. Sigurno je da su svi momci maksimalno koncentrisani i spremni da daju sve od sebe. Svako od nas ima veliku že-

lju da se nađe na Olimpijskim igrama, takmičenju koje je vrhunac sporta – naglasio je Lazović.

Sa EP u Hrvatskoj na Olim-

pijske igre plasiraće se šampion ili najbolja plasirana ekipa na turniru na-

Vratio se Draško: Motiv se ne dovodi u pitanje

Draško Brguljan je ponovo „ajkula“ - u 40. godini igrače na EP.

- Drago mi je što sam ponovo dio ovog kolektiva i što mogu da osjetim ambijent koji je uvijek bio inspirativan za mene. Selektor Gojković me je prošlog proljeća pozvao, pitao o planovima za

budućnost i izrazio želju da se vratim u reprezentaciju jer misli da mogu da pomognem. Drago mi je zbog toga. Motiva za reprezentacija nikada ne može da nedostaje - naveo je Brguljan koji bi, ako Crna Gora izbori odlazak u Pariz i on bude u timu, mogao da

postane jedini crnogorski sportista sa pet nastupa na Ol.

- Do Pariza je dug period, nijesam se vratio zbog bilo kakvih rekorda, već isključivo da pomognem timu - kazao je Brguljan koji je i predsjednik Sportske komisije COK-a.

Prvi put u istoriji jedna zemlja organizovaće dva EP zaredom - Hrvatska je i 2022. bila domaćin šampionata Starog kontinenta. Predstojeće EP trebalo je da bude održano u Netanji, ali je otkazano zbog izraelsko-palestinskog rata

smo na svim velikim takmičenjima, nadam se da će tako i da ostane. Imamo dosta mlađih igrača, sigurno će i za njih ovo biti veliki iskustvo. Želimo da napravimo iskorak u odnosu na prethodne tri godine.

Uvijek nam je malo nedostajalo za ulazak u borbu za medalje, ali na kraju su se gubile te najbitnije utakmice – rekao je 33-godišnji Lazović.

- Imam želju da na zalasku

karijere osvojim medalju sa reprezentacijom. To bi mi, uz odlazak na Olimpijske igre, bila kruna karijere – poručio je iskusni golman Crne Gore i Marseja.

Bum ženskog fudbala u Crnoj Gori

Ženski fudbal - najmlađi timski sport u Crnoj Gori. Organizovano se igra tek nešto više od deset godina. Izaista, da li se neko od makar malo starijih ljubitelja sporta sjeća djevojke, Crnogorke, koja je igrala fudbal? Ilije to bila „zabranjena sportska djelatnost“?

Bilo je „izolovanih slučajeva“, poput Marije Vukčević, koja je sa 14 godina napustila Crnu Goru da bi uopšte mogla da trenira najljepšu igru sa djevojčicama.

„Do tada sam igrala sa dječacima pod imenom Mario“, sjeća se prva kapitenka crnogorske reprezentacije, djevojka koja je marta 2012. godine predvodila nacionalni tim u prijateljskom meču protiv Bosne i Hercegovine.

„Dan, odnosno trenutak, kada je trebalo da se odigra prva zvanična utakmica ženske reprezentacije Crne Gore pamtiću dok sam živa. Himna, nas 11 zagrljene na terenu i ostale na klupi... Bila mi je čast i ponos što sam bila prva kapitenka reprezentacije“, kazala je Maja, koja je najveći dio igračke karijere provele u Italiji, gdje je ostala da živi i radi kao fudbalska trenerica u klubu Kjeti.

Danas, srećom, nijedna djevojčica ne mora da se „krije“ pod muškim imenom da bi igrala fudbal, ruše se stereotipi o tome da fudbal nije sport za djevojčice...

„Sve više djevojčica voli fudbal, a svaka koja ga voli trebalo bi

da počne da trenira, da se ne obazire na predrasude, kojih je sada mnogo manje. Fudbal je apsolutno za djevojčice. To je sport u ekspanziji, svuda u svijetu, sve su bolji uslovi, sve je više novca. Djevojčicama treba pružiti podršku da slijede svoje snove“, kaže Armisa Kuč, rekorderka po broju golova u dresu reprezentacije - postigla ih je čak 30.

Armisa je u karijeri igrala u Španiji, Švedskoj, BIH i Bjelorusiji, a sada je članica turškog šampiona Fomgeta iz Ankare, a u reprezentaciji je bukvalno od prvog dana, kada je Zoran Mijović, prvi selektor, počeo da stvara tim, koji ranije nije ni postojao.

Armisa svjedoči nečemu što bi moglo da se nazove „bum ženskog fudbala“ u Crnoj Gori. „Počele smo da pobjeđujemo, postale smo interesantne, medija pažnja nam jako prija. Sve je drugačije, došli su rezultati, ljudi su počeli da nas prepoznaju... Sada nas i pitaču kada igramo, da bi došli da nas prate i navijaju za nas. Sve djevojke koje su ikada igrale u reprezentaciji zaslужne su za ovo što se događa sada“, kaže Armisa Kuč.

A šta se to događa sada? U posljednje dvije godine, crnogorske fudbalerke, koje od 2017. vodi Mirko Marić, imaju mnogo više pobjeda nego poraza u seniorskom nivou - 2021. su ostvarile prve trijumfe u zvaničnim, kvalifikacionim

smećima za veliko takmičenje (pobijedile su BIH, Azerbejdžan i Maltu u kvalifikacijama za Svjetsko prvenstvo), a 2023. završile sa skorom od osam pobjeda i tri poraza, plasiravši se u plej-of za plasman u UEFA Ligu B, drugi rang evropskog fudbala.

Godina na izmaku pamtiće se i po rekordu - rezultatom 9:0 Crna Gora je pobijedila Farska Ostrva, što je najubjedljivija pobjeda u istoriji našeg fudbala, računajući i muški tim.

„Godinama smo napredovali, naporno radile i ovo je posljedica tog rada i naše želje“, kazala je kapitenka Sladana Bulatović, koja je, poput Armise Kuč, Jasne Đoković i Darije Đukić, od prvog dana dio nacionalnog tima, a koja je stvorila respektabilnu karijeru u inostranstvu, igrajući u Mađarskoj, pa četiri godine Španiji, a jednu u Japanu, da bi od ljeta i ona postala članica šampiona Turške Fomgeta.

„Osjećaj kada nosite dres sa državnim grbom, kada slušate himnu, ni sa čim ne može da se poredi. Zato sam ponosna na svaki meč koji sam odigrala za reprezentaciju, i koji će još odigrati“, ističe Sladana.

Koliko je ženska fudbalska selekcija napredovala možda najbolje govoru podatak da je od Farskih Ostrva 2017. izgubila 2:1, na preliminarnom turniru kvalifikacija za SP. Šest godina kasnije bilo je - 9:0.

„Ova ekipa je do skoro gubila i po 7:0, 8:0... Do skoro smo

U posljednje dvije godine, crnogorske fudbalerke, koje od 2017. vodi Mirko Marić, imaju mnogo više pobjeda nego poraza u seniorskom nivou - 2021. su ostvarile prve trijumfe u zvaničnim, kvalifikacionim mečevima za veliko takmičenje (pobijedile su BIH, Azerbejdžan i Maltu u kvalifikacijama za Svjetsko prvenstvo), a 2023. završile sa skorom od osam pobjeda i tri poraza, plasiravši se u plej-of za plasman u UEFA Ligu B, drugi rang evropskog fudbala

Bajkoviti svijet fudbala

O rastu popularnosti fudbala kod naših djevojčica svjedoči i projekat koji FSCG sprovodi u saradnji sa Evropkom kućom fudbala. Preko 200 djevojčica iz svih krajeva Crne Gore i deset osnovnih škola dio su priče UEFA Playmakers, koji se prvi put organizuje u našoj zemlji.

UEFA Playmakers je jedinstveni program baznog fudbala za djevojčice uzrasta od pet do osam godina, koji se realizuje u saradnji sa kompanijom Dizni, tako da se prvi fudbalski koraci prave uz Diznijeve čarobne priče, te junake iz nenadmašnih animiranih filmova.

Na taj način se, simbolično, ulazi i u bajkoviti svijet fudbala. Prvi dio UEFA Playmakers programa bio je festival koji je održan u Podgorici.

„Svi moramo da budemo zadovoljni kada vidimo ovoliko djevojčica i osmjehe na njihovim licima“, kazala je Jadranka Pavićević, koordinatorka za ženski fudbal FSCG i projekt-menadžer UEFA Playmakers programa u Crnoj Gori.

Prvim fudbalskim koracima djevojčice uče njihovi nastavnici i nastavnice, koji su prethodno prošli edukativni dio...

„Ovo je za mene i za djevojčice nešto novo i veoma pozitivno. Ovo je lijepa priča, donosi zabavu, igru, radost djevojčica. Ono što je važno jeste da imamo punu podršku roditelja, njihovi utisci su jako pozitivni, prisustvuju našim časovima i sesijama. Mislim da ova priča pokazuje da fudbal zaista jeste za djevojčice“, kazala je Ivana Mihajlović, nastavnica OŠ „Jugoslavija“ iz Bara.

A krajnji cilj ovog projekta, kao i kampanje FSCG, „Fudbal je za djevojčice“ jeste da se ženski fudbal predstavi najširoj javnosti i da se stereotipi potpuno sruše.

„Pokrenuli smo program kako bismo proširili bazu, za klubove i reprezentaciju, ali i kako bismo promijenili svijest o ženskom fudbalu. Broj djevojčica koje učestvuju, kvalitetan rad nastavnika i podrška roditelja govore da smo na dobrom putu“, rekao je Ivan Tatar, trener naših ženskih nacionalnih selekcija i edukator FSCG za UEFA Playmakers projekat.

Dolaze i nove djevojčice

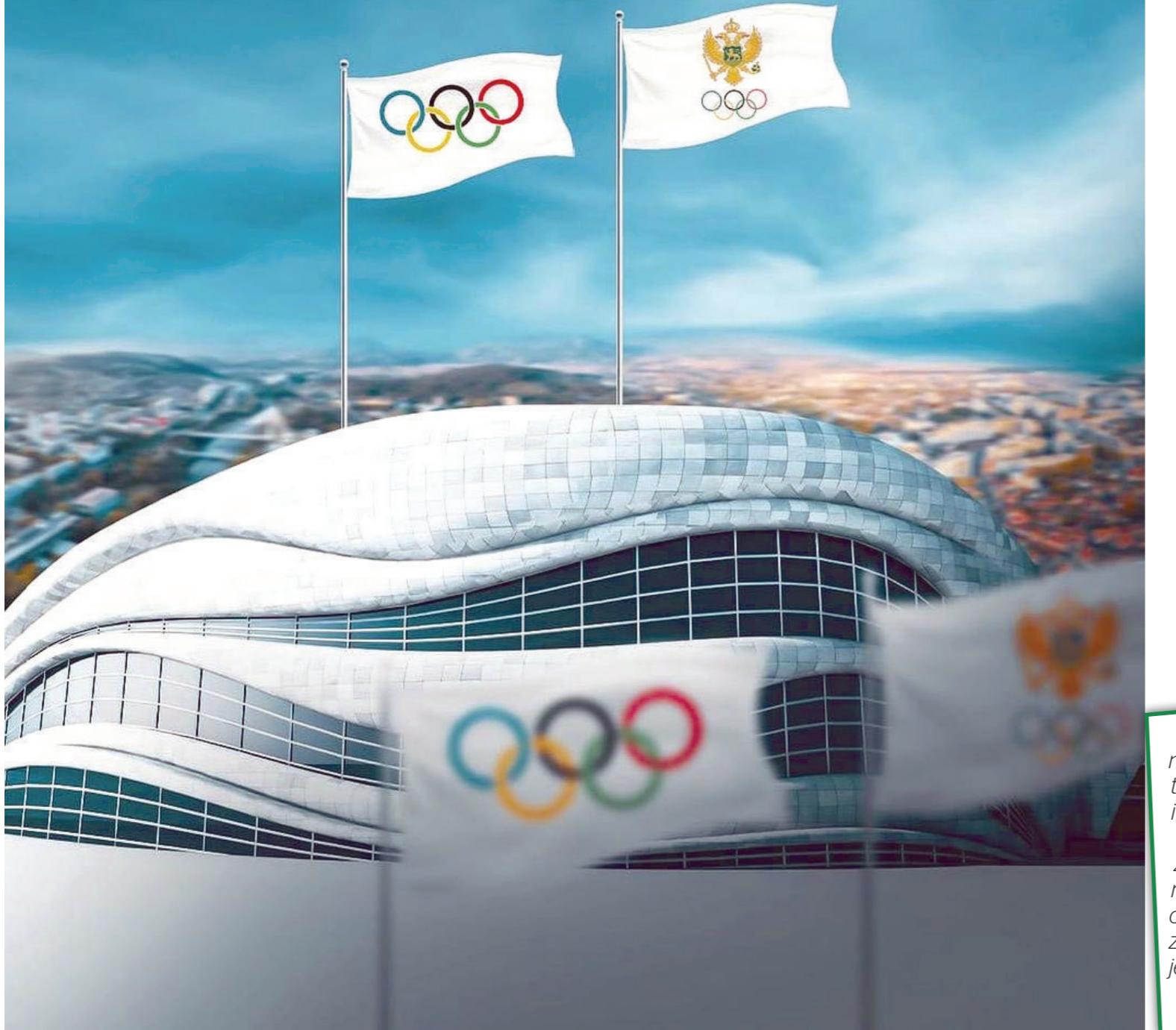
Crna Gora, pored seniorske selekcije, ima i reprezentacije u omladinskoj (U19) i kadetskoj (U17) konkurennciji. Kadetkinje su se 2021. godine

prvi put plasirale u elitnu rundu kvalifikacija za Evropsko prvenstvo, isti uspjeh ove godine ostvarile su i omladinke. Sve je više talentovanih djevoj-

čica, trebalo bi zapamtiti imena Maše Tomašević, koja je sa 16 godina debitovala za seniorski tim, Angeline Drešaj, nešto starijih Jelene Petrović, Tatjane Osmajić, Sare Simonović, Andree Janjušević...

Takođe, FSCG svake godine organizuje kampove i za najmlađe fudbalerke, a sve ih je više uzrasta od 12 do 15 godina koje treniraju fudbal i žele da se bave sportom čija popularnost vrtoglavu raste...

Olimpijska kuća - potreba i zalog za budućnost

Izgradnja Olimpijske kuće ima mnoge prednosti za Crnu Goru i njen razvoj. To je investicija u budućnost sporta u zemlji i omogućiće joj da se pozicionira kao zemlja koja podržava olimpijske ideale i vrijednosti.

Olimpijska kuća će doprinijeti razvoju Crne Gore i omogućiti da ide u korak sa okruženjem. Takođe, izgradnja Olimpijske kuće je dugoročno održiv projekat, mjesto okupljanja za sportske profesionalce i alat za promociju sportskih vrijednosti i kulture u zemlji.

Olimpijska kuća sastojiće se od Olimpijskog muzeja, Olimpijske akademije, Olimpijskog hub-a i Olimpijske administracije. Administrativni dio činile bi kancelarije i prostori za rad Crnogorskog olimpijskog komiteta, koji bio bio i svojevrsna logistika Olimpijskoj kući.

Olimpijska akademija će biti mjesto gdje će sportisti, treneri i sportski radnici moći da se obavljaju i usavršavaju u vezi sa bitnim temama iz oblasti sporta,

kao što su:

- 1) Olimpijski idealni i vrijednosti: Predavanja i diskusije o principima koji se nalaze u osnovi olimpijskog pokreta, uključujući izvrsnost, prijateljstvo, fer-plej, poštovanje i mir.

- 2) Sportsko pravo: Predavanja o pravnim pitanjima koja se odnose na sport, uključujući nacionalno zakonodavstvo, međunarodne sportske ugovore, arbitražu u sportu i pravila takmičenja.

- 3) Sportska psihologija: Radionice o mentalnom zdravlju,

Olimpijski muzej bi mogao da uključi edukativne programe za škole i grupe koje bi željele da saznaju više o istoriji i značaju Olimpijskih igara i sportova, uključujući organizovanje ekskurzija za učenike, kao i pružanje obuke za nastavnike o olimpijskoj istoriji

Predviđen i Olimpijski park

Projekt je zamišljen kao jedinstveno arhitektonsko rješenje, sposobno da smjesti administrativne, izložbene, galerijske i druge prostore. Pored zemljišta za izgradnju objekta Olimpijske kuće, predviđen je i prostor za Olimpijski park koji će se nalaziti u sklopu ovog kompleksa.

motivaciji, stresu i drugim aspektima koji su važni za sportske performanse.

4)

Sportska medicina: Predavanja o preventivi i liječenju sportskih povreda, zdravoj ishrani i drugim zdravstvenim aspektima koji su važni za sportiste.

5)

Sportski menadžment: Predavanja o upravljanju sportskim organizacijama, sponsorstvu, marketingu i drugim aspektima koji su važni za uspješno vođenje sportskih organizacija.

6)

Olimpijska istorija: Predavanja i diskusije o istoriji Olimpijskih igara, uključujući legendarne sportske događaje, uspjehe i neuspjehe sportista, i razvoj Olimpijskog pokreta u Crnoj Gori.

7)

Inovacije u sportu: Radionice o novim tehnologijama i metodama koje se koriste u sportu, uključujući trening sa senzorima, analizu podataka i korištenje vještačke inteligencije u sportskom okruženju.

Pored navedenog u Olimpijskoj akademiji, kako je predviđeno i inicijalnim projektom, biće organizovani stručni ispit za rad u oblasti sporta, koji imaju za cilj da unaprijede konkretna znanja osoba zaposlenih u sportskim organizacijama u sistemu sporta Crne Gore.

Ispit bi se sastojao od ključnih oblasti neophodnih za razumevanje sistema sporta, i to: nacionalni propisi u oblasti sporta, međunarodni propisi u oblasti sporta, ugovori u sportu, zaštita radnih prava u sportu, kao i finansijsko poslovanje sportskih organizacija.

Amfiteatar Olimpijske akademije bi, takođe, bio prostor za organizaciju međunarodnih konferencijskih i drugih događaja od značaja za razvoj oblasti sporta u Crnoj Gori.

ji su važni za istoriju olimpijskog pokreta, pogotovo u Crnoj Gori. Olimpijski hub bi bio mjesto okupljanja za ljudi koji žele da razviju ideje za oblast sporta u Crnoj Gori, razviju inovativne sportske projekte, sarađuju na projektima finansiranim od strane međunarodnih organizacija i umreže se sa drugim sportskim profesionalcima. Ovo je mjesto koje bi omogućilo otvorenu razmjenu ideja i saradnju u cilju razvoja sportske oblasti u Crnoj Gori.

Olimpijski hub bi mogao da pruži podršku na nekoliko načina:

- 1) Olimpijski hub bi omogućio razmjenu ideja za razvoj sporta u Crnoj Gori i dobijanje povratnih informacija od drugih stručnjaka u sportskoj industriji. Ovo bi moglo da uključuje organizovanje radionica i brainstorming sesija, za generisanje ideja i rješenja problema, gdje bi svи uključeni dali svoj doprinos i predstavili svoje ideje i prijedloge.

- 2) Olimpijski hub bi pružio podršku u razvoju projekata i pomogao u pronalaženju finansijskih sredstava za projekte, uključujući savjete o pisanju prijava i pristupu finansijskim resursima.

- 3) Olimpijski hub bi povezao sportske profesionalce sa međunarodnim organizacijama koje finansiraju sportske projekte i podržavaju razvoj sporta u manje razvijenim zemljama.

- 4) Olimpijski hub bi omogućio sportskim profesionalcima da se umreže sa drugim sportskim profesionalcima u zemljama i regionu. Olimpijski hub bi bio otvoren za sve sportske profesionalce, uključujući trenere, sportiste, sportske radnike i poslovne ljudi u sportskoj industriji. Ovo bi omogućilo razmjenu ideja i saradnju između ljudi različitih znanja i iskustava.

Projektovanje i izgradnja Olimpijske kuće očekuje se da će trajati oko 24 mjeseca, odnosno do decembra 2026. godine.

Vlada Crne Gore usvojila je prijedlog lokacije za izgradnju Olimpijske kuće i Olimpijskog parka u ulici Vaka Đurovića.

Prvi sastanak komisije za Rodnu ravnopravnost COK-a

Korak ka inkluzivnosti i rodnoj ravnopravnosti u sportu

Upravni odbor Crnogorskog olimpijskog komiteta je 24. maja donio značajnu Odluku o formiranju Komisije za rodnu ravnopravnost COK-a.

Ova inicijativa označava važan korak ka stvaranju inkluzivnog i ravnopravnog okruženja u crnogorskom sportu. Komisija, koja je formirana kao privremeno radno tijelo Upravnog odbora COK-a, ima ključnu ulogu u promovisanju i ostvarivanju rodne ravnopravnosti u svim aspektima sporta, kako na sportskim terenima, tako i van njih. Sastavljena od stručnjaka i entuzijasta iz različitih sportskih sfera, Komisija će pružiti smjernice i podršku kako bi se ostvarili ciljevi definisani Akcijonim planom Strategije COK-a za period do 2026. godine.

Članovi Komisije za rodnu ravnopravnost COK-a su:

- Maja Peković, predsjednica
- Katarina Bulatović, članica
- Zorica Kostić, članica
- Miloš Mračević, član

- Jelena Janićijević, članica Uloga ove Komisije je da savjetuje Upravni odbor COK-a i predsjednika COK-a u vezi sa implementacijom aktivnosti iz Akcionog plana Strategije COK-a.

Ovaj plan, usvojen za period do 2026. godine, ima za cilj da omogući donošenje pravovremenih i jasnih odluka koje će doprinijeti unapređenju rodne ravnopravnosti i inkluzije u svim segmentima sporta.

Komisija će se posvetiti promociji i osiguravanju ravnopravnog učešća žena na sportskim takmičenjima sa olimpijskog kalendarja. Takođe, zalagaće se za povećanje zastupljenosti žena u upravljačkim tijelima sportskih organizacija.

Jedan od glavnih zadataka Komisije je i promovisanje sigurnog okruženja za bavljenje sportskim aktivnostima, kako bi se osigurala primjena rodne ravnopravnosti, raznolikosti i inkluzije u crno-

gorskom sportu. Kroz edukativne radionice, istraživanja, saradnju sa medijima i zagovaranje pravedne raspodjele resursa, Komisija za rodnu ravnopravnost COK-a ima zadatak da promoviše rodnu ravnopravnost i osigura da politike i prakse Crnogorskog olimpijskog komiteta budu uskladene s međunarodnim najboljim praksama u oblasti rodne ravnopravnosti.

Osim toga, Komisija će se baviti razvojem politika i inicijativa usmjerenih na promovisanje ravnopravnosti polova unutar COK-a i šire sportske zajednice. Formiranje Komisije za rodnu ravnopravnost COK-a predstavlja snažan korak prema stvaranju inkluzivnog i ravnopravnog sportskog okruženja za sve.

Očekuje se da će ova inicijativa pozitivno uticati na razvoj crnogorskog sporta i doprinijeti promociji rodne ravnopravnosti u svim komisijama EOK-a i poboljšanje učešća na General-

Obilježavanje decenije napretka u stvaranju ravnopravnog i inkluzivnog sportskog društva

Cilj je da Evropa bude lider u oblasti rodne ravnopravnosti

nim skupštinama i Seminariima EOK-a, što je od suštinskog značaja za promociju inkluzivnosti i raznolikosti unutar evropske olimpijske zajednice. Evropski olimpijski pokret može postaviti pozitivan primer sportskom svijetu tako

što će promovisati inkluzivnost na svim nivoima liderstva, uključujući liderstvo, jednake mogućnosti za sve. Komisija je postavila cilj da do Olimpijskih igara u Brisbejnu 2032. godine Evropu učini vodećim kontinentom u oblasti rodne ravnopravnosti istraži-

vanjem inicijativa za povećanje broja ženskih trenera i zvaničnika na takmičenjima EOK-a. Komisija prepoznaće izazov osiguravanja rodne ravnopravnosti u Izvršnim odborima/Savjetima svih Evropskih nacionalnih olimpijskih komiteta (NOK) i imenovanju visokih zvaničnika oba pola. Zajednički napor i projekti poput Erasmus+ GAMES, koordiniran od strane EOK EU kancelarije, biće od suštinskog značaja za promociju rodne ravnopravnosti.

Akcioni plan Komisije će uključivati korake za osiguranje balansiranog predstavljanja polova u komunikacionim kanalima i događajima EOK-a i pružanje podrške nacionalnim olimpijskim komitetima, nacionalnim savezima i medijima kako bi se fokusirali na prikazivanje sportistkinja i ženskog sporta.

Osiguranje bezbjednosti i dobrobiti sportista i njihovih timova tokom multi-sportskih takmičenja EOK-a je najviši prioritet. Komisija je osnovala EOK radnu grupu koja se bavi izradom sveobuhvatnog okvira za zaštitu na događajima kako bi se osigurala dobrobit svih učesnika.

Godišnji sastanak GEDI komisije u Helsinkiju obilježio je 10. godišnjicu postojanja ove važne EOK komisije i predstavlja je značajan korak u kontinuiranom zalaganju za rodnu ravnopravnost, raznolikost i inkluziju unutar evropske olimpijske zajednice. Sa jasno definisanim ciljevima, ambicioznim aspiracijama i jasnom posvećenošću sigurnom sportu i zaštiti, EOK je spreman da podrži inkluzivnije i sigurnije okruženje za sportiste, trenere i sve učesnike na evropskim olimpijskim događajima. Ovi naporci imaju potencijal da ne samo koriste olimpijskom pokretu, već i da služe kao katalizator za inspirisanje pozitivnih promjena u širem evropskom sportskom pejzažu.

Crnogorski i Albanski olimpijski komiteti potpisali Memorandum o razumijevanju

Jačanje bilateralne sportske saradnje

U značajnom koraku prema jačanju bilateralne sportske saradnje, prijateljstva i međusobnog razumijevanja, predsednik Crnogorskog olimpijskog komiteta, Dušan Simonović, u pratnji sekretara Igora Vušurovića, boravio je u zvaničnoj posjeti Albaniji.

Glavni događaj ove posjete bilo je potpisivanje Memoranduma o razumijevanju između Nacionalnog olimpijskog komiteta Crne Gore i Nacionalnog

olimpijskog komiteta Albanije. Memorandum su potpisali predsjednik COK-a, Dušan Simonović, i njegov albanski kolega, Fidel Jili.

Memorandum obuhvata različite ključne aspekte, uključujući razmjenu sportskih delegacija, trenera i stručnjaka, zajedničke napore u istraživanju i razvoju sporta, te zajedničku organizaciju sportskih događaja. Takođe, detaljno definiše protokole za zvanične

posjete i omogućava izmjene, uz mogućnost obnove.

Svečano potpisivanje održano je u Tirani, uz prisustvo Gertija Šime, generalnog sekretara Olimpijskog komiteta Albanije. Ovaj Memorandum simbolizuje zajedničku posvećenost jačanju saradnje i povezivanju između dvije nacije u sportskom sektoru.

Pored zvaničnog potpisivanja Memoranduma, predsjednik Simonović i generalni sekretar Vušurović iskoristili su priliku da se sastanu sa premijerom Albanije, gospodinom Edijem Ramom, i kasnije sa ministarkom obrazovanja i sporta, gospodrom Ogertom Manastirliu. Ovi sastanci dodatno učvršćuju partnerstvo između dva olimpijska komiteta i potvrđuju njihovu posvećenost unaprijeđenju razvoja sporta u regionu.

Potpisivanje Memoranduma, zajedno sa sastancima sa albanskim zvaničnicima, predstavlja značajnu prekretnicu u sportskoj diplomaciji između Crne Gore i Albanije. Postavlja temelje za plodonosno i međusobno korisno partnerstvo koje će krajnje poboljšati perspektive sportista i ljubitelja sporta u obje zemlje.

COK i Ministarstvo sporta i mladih nastavljaju uspješnu saradnju

Crnogorski olimpijski komitet i Ministarstvo sporta i mladih nastaviće da blisko sarađuju radi unaprijeđenja sportske scene u Crnoj Gori.

Ova snažna poruka poslata je nakon sastanka novog ministra, Dragoslava Šćekića, i predsjednika COK-a, Dušana Simonovića.

U fokusu buduće saradnje biće završetak Nacionalne strategije sporta, čiji se značaj ne može dovoljno istaći, jer će unaprijediti sportsku infrastrukturu i podršku sportistima širom zemlje.

Takođe, operacionalizacija za-

ključaka Vlade u vezi sa izgradnjom Olimpijske kuće biće jedna od ključnih oblasti buduće saradnje.

Sastanku, kojem je prisustvao i direktor Direktorata za sport, Zoran Jojić, razgovarao je i o izmjenama Zakona o sportu.

Svi prisutni su istakli važnost ove saradnje za dalji razvoj sporta u Crnoj Gori i ostvarivanje ambicija crnogorskih sportista na međunarodnoj sceni.

COK posvećen osiguravanju bezbjednog okruženja za sve sportske subjekte

Nulta tolerancija prema svim oblicima zlostavljanja u sportu

zaštite u sportu koja služi kao smjernica za sve aktivnosti i inicijative. Ova politika naglašava nepopustljiv stav organizacije prema svakom obliku zlostavljanja ili štetnog postupanja u sportskom kontekstu.

Jedna od najvažnijih inicijativa koje je preuzeo COK je sertifikacija osobe za zaštitu, kroz obuku koju pruža Međunarodni olimpijski komitet.

Službenik za zaštitu imaće ključnu ulogu u promociji i sprovođenju politika zaštite u sportskoj zajednici Crne Gore. On će biti kontakt osoba za sportiste, treneri i roditelje, osiguravajući

da se prijavljeni slučajevi brzo i efikasno rješavaju.

Takođe, COK se obavezuje da pruži edukaciju i podigne svijest među sportistima, trenerima i roditeljima o zaštiti djece u sportu.

Kao dio ove inicijativa, 8. avgust je proglašen Danom sigurnijeg sporta, s ciljem podizanja svijesti o potrebi da se sport učini sigurnim za djecu.

Inicijativa za međunarodnu zaštitu djece u sportu prepoznaje da učešće djece u sportu nije samo izvor fizičkog i emocijonalnog razvoja, već i temeljno pravo. Kako bi se zaštitilo ovo pravo, inicijativa definise

osam ključnih mjer zaštite koje bi trebalo da primjenjuju sve organizacije koje rade s djecom u sportu.

Ove mjeru predstavljaju sveobuhvatan okvir za stvaranje sigurnog i zaštićenog okruženja za mlade sportiste:

- Razvijanje politike: Organizacije bi trebalo da uspostave jasne politike i smjernice u vezi sa zaštitom djece u sportu.

- Procedure za reagovanje na sumnju ili optužbu: Mora postojati mehanizam za rješavanje i reagovanje na sve sumnje u vezi sa narušavanjem sigurnosti djece na pravilan i odgovarajući način.

- Savjeti i podrška: Organizacije moraju pružiti savjete i podršku djeci, roditeljima i osobljlu u vezi sa zaštitom djece u sportu.

- Smanjenje rizika za djecu: Organizacije moraju ulagati u identifikaciju i smanjenje potencijalnih rizika za dobrobit djece u sportskim okruženjima.

- Smjernice za ponašanje: Trebalо bi uspostaviti kodeks ponašanja kako bi se osiguralo da svi uključeni u sport poštuju odgovarajuće standarde ponašanja.

- Regrutovanje, obuka i komunikacija: Osoblje i volonteri koji rade s djecom u sportu trebalo bi da budu pažljivo odabrani, obučeni i informisani o procedurama zaštite.

- Saradnja: Organizacije bi trebalo da sarađuju sa drugim entitetima i partnerima kako bi osigurale dosljednu primjenu mjeru zaštite.

- Praćenje i evaluacija: Redovno praćenje i evaluacija politika i praksi zaštite su od suštinskog značaja za osiguranje njihove efikasnosti.

Ove mjeru zaštite nisu samo teoretski principi, već praktične mjeru koje organizacije širom svijeta aktivno primjenjuju. Usvajanjem ovih mjer, sportske organizacije pokazuju svoju posvećenost dobrobiti i pravima djece koja učestvuju u sportu.

Program pripreme za OI

Put ka Parizu

Crnogorski olimpijski komitet i Dijagnostički centar „Fitrevolution“ iz Nikšića potpisali su ugovor o saradnji koji je usmjeren na razvoj programa za sportiskinje i sportiste iz individualnih sportova, potencijalnih učesnica/ka Olimpijskih igara - Pariz 2024.

Projekat ima za cilj pripremu grupe od 10-12 sportiskinja i sportista iz različitih disciplina, uključujući atletiku, boks, džudo, jedrenje, tenis i tekvondo, za njihov put kroz kvalifikacije i uspjeh na Olimpijskim igrama u Parizu.

Glavni cilj programa je da pruži sveobuhvatnu pripremu koja uključuje fizičke procjene, seanse sportske psihologije i prilagođene planove ishrane. Projekat će voditi tim stručnjaka u različitim oblastima, osiguravajući da sportisti i sportiskinje dobiju najbolju moguću podršku na putu ka uspjehu.

Sveobuhvatnim pristupom

koji uključuje psihološko profilisanje, seanse sportske psihologije, inicijalna mjerjenja i testiranja, prilagođene planove ishrane i prijedloge za kondicione treninge, sportiskinje i sportisti će dobiti podršku koja im je neophodna u predolimpijskom periodu.

Ovaj važan projekat obuhvata niz ključnih stavki koje će doprinijeti što boljoj pripremi naših olimpijskih kandidata:

- Mjerena i testovi, uključujući analizu tjelesne kompozicije, testove pokretljivosti i napredno metaboličko testiranje, pružiće temeljnu sliku o fizičkom stanju sportiskinja i sportista. Ova sveobuhvatna evaluacija omogućava identifikaciju područja koja zahtijevaju poboljšanja i personalizaciju kondicionih programa prema individualnim potrebama sportista i sportiskinja.

- Personalizovani planovi ishrane, koji će se izraditi u cilju

optimizacije sportskih performansi, podrške procesu oporavka i održavanja vrhunskog fizičkog stanja.

- Program pripreme će uključivati prilagođene kondicione treninge, fokusirane na poboljšanje snage, fleksibilnosti, agilnosti i izdržljivosti sportiskinja i sportista.

- Kreiranje sveobuhvatnog psihološkog profila za sve učesnike u Programu, koji će pomoći u identifikaciji njihovih jakih strana, slabosti i potreba za daljim razvojem mentalnih vještina. Ovo će omogućiti

pravilno usmjerjenje individualnih psiholoških sesija. Fokus individualnih sesija će biti na treningu mentalnih vještina, upravljanju stresom, postavljanju ciljeva, vizualizaciji i izgradnji mentalne otpornosti.

Svi testovi i planovi će biti pažljivo prilagođeni individualnim karakteristikama sportiskinja i sportista, uk-

ljučujući pol, uzrast, sportsku disciplinu i njihove specifične trening potrebe.

U sklopu programa održano je i jednodnevno predavanje za preko četrdeset sportskih trenera i sportista.

Damir Laštra, specijalista za kondicionu pripremu sportista i rehabilitaciju, govorio je na temu „Dijagnostika u sportu i rehabilitaciji i programiranje trenažnog procesa“.

Laštra je stekao izvanrednu reputaciju kao jedan od najuspješnijih kondicionih trenera zahvaljujući svom dugogodišnjem iskustvu i radu sa vrhunskim sportistima. Na ovom događaju, predstavio je sistem najsavremenije sportske dijagnostike i istakao značaj prikupljanja podataka u inicijalnom testiranju kao polazištu uspješno projektovanog trenažnog programa.

Laštra je tokom predavanja naglasio kako precizna dijagnostika igra ključnu ulogu u poboljšanju sportskih performansi i rehabilitaciji sportista. Kroz primjenu najsavremenijih metoda i tehnologija, sportistima se omogućava bolje razumijevanje njihovih individualnih potreba i slabosti, što dovodi do efikasnijeg planiranja treninga i rehabilitacije.

U okviru istog događaja, Igor Ognjenović, personalni trener i sertifikovani savjetnik za sportsku ishranu, ukazao je na značaj adekvatne i optimalne ishrane, kako za performans tako i za zdravlje sportiste. Takođe, predstavio je metabolička testiranja na PNOE metaboličkom analizatoru, kojim se metodom indirektne kalorimetrije utvrđuje vrijednost metabolizma u mirovanju.

Osim metabolizma u mirovanju, predstavljeno je i testiranje uz opterećenje, adekvatno formi, polu ali i specifičnim zahtjevima sporta kojim se sportista bavi. Ovakav tip testiranja doprinosi identifikaciji ograničenja, ali i polja za napredak u performansu.

Program je podržan od strane Olimpijske solidarnosti. Putem sporta. Crna Gora i Turska dijele bogatu sportsku tradiciju, a ova posjeta nam pruža priliku da učimo jedni od drugih i istražujemo mogućnosti saradnje u sportu".

Turski ambasador Kalkavan posjetio COK

Jačanje prijateljstva i saradnje kroz sport

Turski ambasador u Crnoj Gori, Nj.E. Bariš Kalkavan, posjetio je Crnogorski olimpijski komitet kako bi razgovarao o razmjeni saznanja i iskustava u vezi sa sportovima koji su popularni u obje zemlje, kao i onima sa dugogodišnjom tradicijom u Turskoj koje još nijesu popularizovani u Crnoj Gori. Posjeta je imala za cilj jačanje prijateljstva i saradnje između ove dvije nacije putem sporta i razmjenu bogatog sportskog iskustva.

Turski i crnogorski nacionalni olimpijski komiteti dijele viziju sporta kao mosta za diplomatske odnose i jačanje veza između nacija. Ova posjeta ambasadora Kalkavana predstavlja značajan korak u tom pravcu, budući da ne samo da potvrđuje postojeće prijateljstvo, već i otvara put za unapređenje saradnje i partnerstva između turskih i crnogorskih sportskih udruženja.

Predsjednik Dušan Simonović izrazio je zadovoljstvo zbog saradnje između Crne Gore i Turske u oblasti sportske diplomatiјe. Naglasio je značaj ove posete u podsticanju dobroih odnosa i razumijevanja između dvije nacije.

Predsjednik Simonović je rekao:

„Zadovoljstvo mi je što sam u prilici da ugostim ambasadora Bariša Kalkavana u Crnogorskom olimpijskom komitetu. Sport ima jedinstvenu sposobnost da prevaziđe granice i okupi ljude. Naš današnji sastanak označava prekretnicu u našim stalnim naporima da ojačamo prijateljstvo i saradnju između naše dvije zemlje

sportsku saradnju između dvije zemlje. Ova posvećenost predstavlja obećavajući znak za budućnost sportske diplomatiјe između Turske i Crne Gore. Posjeta ambasadora Kalkavana u Crnogorskom olimpijskom komitetu dokaz je snage sporta u izgradnji i jačanju međuna-

rodnih odnosa. Nastavljajući da njegujemo prijateljstvo i saradnju putem sporta, možemo očekivati novi razvoj u sportskom pejzažu obje zemlje. Ova saradnja ne samo da koristi sportistima i sportskim entuzijastima, već doprinosi širem cilju promovisanja mira i razumijevanja među nacijama.

ERSTE Š
Bank

#vjerujusebe

erstebank.me

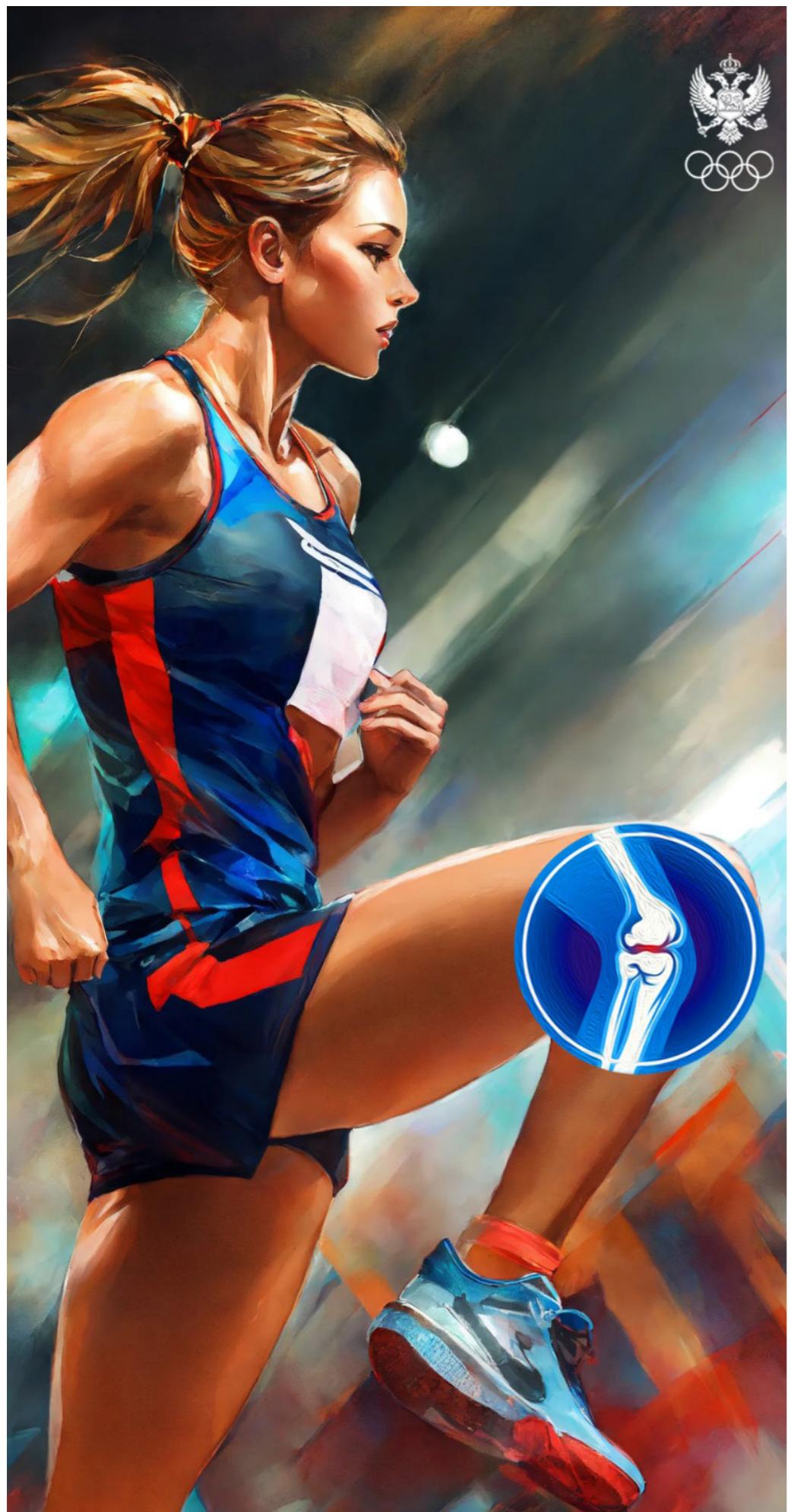
Da dom ostane sigurna luka.

“Dome moj” je paketno osiguranje doma i stvari u njemu. Osiguraj dom po sjajnoj cijeni od **0.38 €/m²**.
Posjeti nas ili jednostavno kupi online.

lovćen

Sve će biti u redu.
lo.co.me

Projekat „EmpowerHer“

Briga o zdravlju naših sportistkinja

Projekat „EmpowerHer“, u kojim će se prvi put otvoriti teme o brizi za zdravje sportistkinja i napraviti konkretni koraci u ovoj, nedovoljno promovisanoj i prilično neistraženoj, a toliko važnoj oblasti, pokrenut je krajem godine, na ideju i u organizaciji Ksenije Popović, performance coach koja se primarno bavi radom sa sportistima, Maje Peković ispred Crnogorskog olimpijskog komiteta i dr. Nele Eraković ispred klinike „Konzilijum“. Projekat je podržao Međunarodni olimpijski komitet putem Olimpijske solidarnosti. Projekat je značajno inspirisan TEDxTalk-om dr Kejt Akerman u Bostonu, u vezi sa investiranjem u brigu o sportistkinjama i specifičnostima sportistkinja u odnosu na muške kolege.

Stoga smo odlučile da razgovaramo sa crnogorskim sportistkinjama o njihovim treninzima, reproduktivnom zdravlju, povredama... Prvo što smo primijetile jeste da većina sportistkinja ima muške trenerе koji ih treniraju na isti način kao sportiste. Naši razgovori su takođe istraživali kako sportistkinje upravljaju svojim treninzima i takmičenjima tokom menstrualnih perioda, otkrivajući neke zabrinjavajuće prakse. Posebno smo primijetile slučajeve gdje su sportistkinje uzimale pilule kako bi odgodile menstrualne cikluse bez konsultacije sa ginekologom – praksi koja može imati značajne posljedice. Takođe smo primijetile pro-

blem određenih sportistkinja u vezi sa povredama koje se često ponavljaju, na primer, povrede prednjeg ukrštenog liga menta – povreda koja je manje česta među njihovim muškim kolegama. To nas je navelo da razmišljamo o potrebama za različite tipove treninga za žene i muškarce i podložnosti povredama među različitim polovima. Naši dalji razgovori sa predstvincama međunarodnih i kontinentalnih organizacija koje se bave temama rodne ravnopravnosti i zaštite u sportu, ukazali su nam na praznine u istraživanju ženskog zdravlja. Upoznali su nas sa The Well HQ i knjigom „Biblijazenskog tijela“, koja istične nedostatke u istraživanjima o ženskim tijelima, zdravlju, blagostanju i tretmanima povreda. Slično tome, posjeta rukovodioca Klinike za preventiju kardiovaskularnih bolesti i rehabilitaciju u Zagrebu, nglasila je razlike u simptomima i dijagnozi srčanih bolesti između žena i muškaraca.

Sve navedeno inspirisalo nas je da se ozbiljnije bavimo ovom temom i pokušamo da podignemo svijest u Crnoj Gori, prije svega, o važnosti ženskog zdravlja, a onda i o specifičnim potrebama sportistkinja.

Jasno je, dakle, da se sportistkinje suočavaju sa specifičnim fizičkim i mentalnim izazovima tokom svojih sportskih putovanja, zahtijevajući zdravstvene usluge prilagođene njihovim specifičnim potrebama. Uspostavljanjem posebnog medicinskog tima

i podsticanjem saradnje između medicinskog i sportskog osoblja, možemo stvoriti okruženje koje podržava dugoročno zdravje i uspjeh sportistkinja. Da bismo se na najbolji način bavile jedinstvenim potrebama sportistkinja, koje se razlikuju od dominantno muški usmjerjenog pristupa „jedna veličina odgovara svima“ na osnovu postojećih istraživanja, planirale smo organizaciju serija radionica koje će voditi stručnjaci koji su specijalizovani za različite aspekte zdravlja ženskih sportistkinja. Cilj prve serije radionica je da se uspostavi multidisciplinarni tim medicinskih stručnjaka, uključujući specijaliste za endokrinologiju, ginekologiju, psihijatriju, pedijatriju i nutricionizam, s fokusom na razvoj praktičnih pristupa liječenju prilagođenih posebno za sportistkinje, uzrasta od 11 godina. Druga serija radionica će biti namijenjena sportistkinjama, trenerima, timskim doktorima, drugim zdravstvenim radnicima, nacionalnim sportskim savezima i sportskim organizacijama o ženskom zdravlju, generalno, ali i rizicima poremećaja ishrane i njihovom uticaju na zdravje ženskih sportistkinja. Želimo da podignemo svijest o tome da su sportistkinje pod pritiskom da ispune nerealne zahtjeve u vezi sa težinom ili procentom tjelesne masti, što može dovesti do poremećaja ishrane, neredovnih menstruacija i niske gustine kostiju, stvarajući sindrom koji utiče

na mnoge aspekte fiziološke funkcije, uključujući metabolički ritam, menstrualnu funkciju, zdravje kostiju, imunitet, sintezu proteina, kardiovaskularno i psihičko zdravje, poznat kao „Relativni energetski deficit u sportu“ (RED-S). Ove radionice takođe imaju za cilj razbijanje zabluda o važnim temama u vezi sa sportistkinjama, uključujući pubertet, menstruaciju (npr. uticaj menstrualnog ciklusa na performanse, neredovne menstruacije i korišćenje oralnih kontraceptivnih pilula radi odgadanja menstruacije), i reproduktivnu anatomiju. U konačnom, naš cilj je da podignemo svijest i poboljšamo znanja o aspektima kao što su kontracepcija, poremećaji ishrane, menstrualno zdravje, reproduktivno zdravje, zdravje karličnog dna, ishrana, mentalno zdravlje, RED-S, endokrini poremećaji, anemija, zdravje kostiju, promjene u pubertetu i menopauzi slično. Naš krajnji cilj je da se uspostavi poseban tim koji će se baviti zdravljem sportistkinja u Crnoj Gori, kao i medicinski protokoli, kako bismo se na najbolji mogući način bavili specifičnim fizičkim i mentalnim izazovima sa kojima se suočavaju sportistkinje. Dakle, tim medicinskih stručnjaka bi bio obučen za pružanje specijalizovane zdravstvene zaštite za sportistkinje svih uzrasta i bio bi dostupan svim sportistkinjama u Crnoj Gori; saopštite su organizatorke i rukovoditeljke projektom „EmpowerHer“.

Teme

FIZIČKO ZDRAVLJE

- Koje su anatomske i fiziološke razlike između sportistkinja i sportista
- Trening sportistkinja
- Šta je pretreniranost i po čemu se razlikuje od umora i preopterećenja?
- Hormonalni poremećaji
- Ishrana i poremećaji ishrane
- Zdravlje karlice i urinarnog trakta

MENSTRUALNI CIKLUS

- Uticaj menstrualnog ciklusa na sportske performanse
- Da li menstrualni ciklus povećava rizik od povreda?
- Pubertet i menopauza
- Trening u toku menstrualnog ciklusa

MENTALNO ZDRAVLJE

- Depresija i anksioznost u ženskom sportu
- Mentalna priprema tokom oporavka od povreda
- Mentalna priprema za takmičenja
- Odnosi sa trenerima, saigračicama, porodicom...

POVREDE

- Najčešće povrede sportistkinja
- Prevencija povreda
- Proces oporavka

RED-S

- Šta je RED-s ili relativni energetski deficit u sportu?
- Šta se događa kada tijelo ne dobije dovoljno energije?
- Kako liječiti RED-S?

SIGURANSPORT

- Zlostavljanje i nasilje
- Uvrede na društvenim mrežama
- Omalovažavanje

Lebron Džejms će predvoditi NBA zvijezde u američkom pohodu na zlato

Drim-tim spremna „osvetu”, zastrašujuća imena stižu u Pariz

Još jedno Svjetsko prvenstvo - još jedno takmičenje bez medalje za najbolje američke košarkaše.

Nakon što su se, za njihove standarde, „obrakali“ na Mundobasketu u Kini 2019., kada su osvojili tek sedmo mjesto, Amerikanci su na Olimpijske igre u Tokiju poslali moćan tim koji je „poharao“ sve rivale i prošetao se do zlata.

Četiri godine kasnije, priča se ponavlja. Solidan tim koji je SAD predstavljao na Mundobasketu u Japanu, na Filipinima i u Indoneziji zauzeo je tek četvrtu poziciju, iako sastavljen od NBA zvijezda, doduše, ne najboljih.

Kako se bliže Olimpijske igre u Parizu, Amerikanci su se zainatili - i ponovo traže osvetu, „ostatku svijeta“. Tako bi, na nešto drugačiji način, mogao da se opiše spisak imena koja će konkursati za idealnih 12 i koji

će činiti tim kome niko neće moći da stane na put.

Američki mediji procjenjuju - biće to možda i najjači „drim tim“ od generacije koja je 1992. prva ponijela taj nadimak i predvođena Majkl Džordanom, Medžikom Džonsonom, Lerijem Birdom i ostalima osvojila zlato na Olimpijskim igrama u Barseloni.

Uoči starta nove NBA sezone, Olimpijske igre u Parizu narednog ljeta bile su jedna od glavnih tema. Novinare je zanimalo - ko je sve od najvećih zvijezda spreman da obuče dresa sa nacionalnim grbom. I niko nije dao negativan odgovor. Selektor Stiv Ker očigledno će biti na slatkim mukama kako da izabere najbolje.

Jer, spisak igrača koji bi željeli da se ukrcaju na let za Pariz izgleda zastrašujuće. Predvodi ga „kralj“, Lebron Džejms, legenda koja u 40. godini želi da se oprosti od

reprezentacije olimpijskim zlatom.

Ali, nije samo on. Tu su Kevin Durent, Stef Kari, Džejson Tejtum, Kavaj Lenard, Kajri Irving, Bern Adebajo, Demar Derozan, Devin Buka, Bredli Bil, Donovan Mičel, Kris Midlton, Džulijus Rendl, Zek Lavin, Aron Gordon, Bruk Lopez...

Na Olimpijskim igrama bi rado zaigrali i neki od igrača koji su igrali na posljednjem Mundobasketu, ali je pitanje da li će biti mjesta: Entoni Edvards, Ostin Riva, Paolo Bankero, Džejlen Branson...

Za tim konkuriše i Džoel Embid, Kamerunac, prošlogodišnji MVP regularnog dijela sezone NBA lige, koji je doduše još neodlučan, ili krije karte: nedavno je na stolu imao ponudu Francuske, pa se predomislio, a čini se da je sve bliži odluci da nastupi za SAD.

Kakav će to biti tim...

Aniti Agarval je prije 15 godina dijagnostikovana multipla sklerzoa, opravlja se od raka i sanja svoj san

Ne može naprijed, ali može na vrh

Sa svojih 50 godina, britanska šampionka u para penjanju Anita Agarval skuplja nacionalne i međunarodne medalje iz zabave, ali je sport nekada bio spas koji joj je pomogao da prebrodi jedan od najtežih perioda u životu.

Prije skoro 15 godina, Agarval je bila stalno zaposlena u IT sektorukompanije „Rols Rojs“, živjeći tipičnim životom „od devet do pet“. U slobodnom vremenu je uživala u svirkama, izlascima i šopingu.

Bila je 2008. godina kada je, zaintrigirana novim zidom za penjanje koji se otvorio u Derbyju, zajedno sa prijateljicom započela ležerne sesije penjanja. Anita je, međutim, baš tada primijetila probleme s očima i patila je od migrena koje su trajale po više od tri dana.

„Stalno sam se spoticala o stvari koje su bile na podu. Dobijala sam hrpu drhtavih talasa oko perifernog vida. Oči su mi se tresle. Pomicala sam: „ovo je čudno“.

U februaru 2009. doktor joj je rekao da je to samo glavobolja zbog koje bi trebalo da uzme paracetamol.

Na jednom muzičkom festivalu maja iste godine, stvari su postale daleko gore.

„Hodala sam nespretno kroz šatore. Teturala sam lijevo-desno. Nisam mogla da hodam pravo. Ljudi su mislili da sam pijana, ali nisam pila“, objašnjava ona.

„Bilo je kao da sam dobila moždani udar. Cijela lijeva strana tijela je bila ukočena.“

Nakon lumbalne punkcije i MR skenera u bolnici, Anita Agarval je dijagnostikovana multipla skleroza (MS), u dobi od 36 godina.

MS je stanje u kojem je omotač koji štiti živce u mozgu i kičmenoj moždini oštećen, uzrokujući simptome koji utiču na to kako se osoba kreće, razmišlja i osjeća.

Za Anitu Agarval je, međutim, takva dijagnoza bila olakšanje. Najteže je bilo živjeti s tim stanjem.

„Svi ostali su se uznenirili, ali ja nikada nisam plakala zbog toga. Bila sam u fazonu: „OK, barem znam koja je dijagnoza“. U godinama koje su uslijedile, bila je prisiljena da se pomiri se s mučnim odricanjima, kazavši zbogom životu koji je pretodno živjela.

Moralu je da prestane da radi, prestala je da se penje, partner je odlučio da je napusti, smršala je, izgubila je samostalnost i, povrh svega - dijagnostikovana joj je depresija.

„Najteže je bilo to što sam izgubila sve prijatelje, jer niko drugi nije mogao da se nosi sa tim. Niko drugi to nije mogao da prihvati“, kaže Anita.

„Teško mi je što ne mogu da idem na svirke, ne mogu da vozim bicikl ili trčim, ne mogu da idem u klubove“.

„Ljudi ne shvataju da ne mogu sama da hodam niz cestu. Mogu da hodam po njoj, ali ne mogu da se vratim“.

Godine 2016., majka ju je ohrađivala da se vrati penjanju. Tada je otkrila zajednicu u kojoj se

konačno osjećala shvaćenom, i prihvaćenom - para-penjanje.

„To mi je promijenilo život. Da nisam imala penjanje, ne znam čime bih se bavila“, dodala je.

„Zid za penjanje je igrašte za odrasle. Idemo na zid koji je dizajniran za nas“.

Na svom prvom takmičenju iz serije para-penjanja osvojila je prvo mjesto u kategoriji RP (ograničena snaga, doseg i stabilnost). Sljedeće godine je pozvana u razvojni tim Velike Britanije i debitovala je na međunarodnoj sceni.

Tokom tog vremena, shvatila je da u Derbyju nedostaju treningi i penjačke sesije, posebno za djecu i odrasle sa smetnjama u razvoju.

„Ljudi ne shvataju da ne mogu sama da hodam niz cestu. Mogu da hodam po njoj, ali ne mogu da se vratim“.

Godine 2016., majka ju je ohrađivala da se vrati penjanju. Tada je otkrila zajednicu u kojoj se

ničke manjinske grupe širom Midlenda.

„Njihovo oštećenje ne utiče nužno na to kako da li mogu da se penju. Oni samo moraju drugačije da se penju da bi riješili problem“.

U skorije vrijeme, Anitina penjačka karijera je nastavila da cvjeta, pa čak i nakon dijagnoze raka debelog crijeva u novembru 2022.

Agarval sada sa nestrljenjem isčekuje predstojeću odluku Međunarodnog paraolimpiskog komiteta o tome da li će para-penjanje biti uključeno u Igre u Los Andelesu 2028. i, ako se doda program, koja će sportska klasa biti odabrana.

Anita će tada imati 55 godina, ali nije zabrinuta.

„Kada dođete u moje godine, i dalje se osjećate kao dvadesetogodišnjakinja“, dodaje ona.

„Moje tijelo zna da nije 20-godišnjak, da se oporavlja od raka, da se bavi MS-om, ali kada

se popnete na vrh, zaboravite na te stvari. Bilo bi mi teško da ne budem na Paraolimijskim igrama jer bi to bilo nešto što sam željela kao dijete“.

Uključivanje para-penjanja u Paraolimijske igre dovelo bi do prijeko potrebnog povećanja finansiranja u Velikoj Britaniji i, što je ključno, međijskog pokrivanja i zastupljenosti.

Penjački debi na Olimpijskim igrama u Tokiju 2021. možda je doveo do priliva novih penjača, ali Agarval vjeruje da zajednica para-penjanja nije osjetila ovu korist, jer sportisti s invaliditetom nisu bili uključeni.

„Mnogi ljudi čak i ne znaju što je para-penjanje. Bilo bi sjajno da ljudi vide para-penjače. Posedno zbog toga što ne možemo dugo da hodamo naprijed i nositi bilo šta, ali možemo da se penjemo više i bolje od nekih ljudi“.

Formirana je Agencija za kontrolu prevara

Francuzi na neobičan način kontrolišu cijene tokom Igara

Francuske vlasti planiraju da izvrše kontrolu nad 10.000 hotela i restorana širom Francuske uoči Olimpijskih igara u Parizu sljedeće godine da bi spriječile masovna poskupljenja usluga tokom Igara.

Ministarka turizma Olivia Gregoar je saopštila da će svih 1.600 hotela u Parizu do ljeta pregledati Agencija za kontrolu prevara.

Agencija za kontrolu prevara je rekla da će kontrole biti usmjerenе na hotele, namještene stanove i kuće za iznajmljivanje, kampove, restorane, kafiće i kamione za uličnu prodaju hrane.

Francuski mediji su objavili prošlog mjeseca da je turistič-

ka kancelarija Pariza zabilježila nagli porast cijena usluga hotela za čak 314 odsto za ponudu tokom Olimpijskih i Paraolimpijskih igara. Tada

je prosječna cijena noćenja u regionu Pariza porasla sa 169 eura u julu 2023. godine, na 699 eura u vrijeme Igara. Gradski sekretarijat za turizam

predviđa da bi do 15,9 miliona ljudi moglo da posjeti region Pariza tokom perioda jul-septembar.

U Francuskoj se cijene hotela određuju slobodno i neće biti ograničene tokom Igara, ali se francuske vlasti nadaju da će inspekcije držati cijene pod kontrolom.

Govoreći za Sud Radio, ministarka Gregoar je rekla da bi vlasnici preduzeća mogli biti „strogog sankcionisan“ ako se utvrdi da krše propise, rekavši da će cijene soba morati da budu propisno istaknute i da cijene koje plaćaju klijenti ne mogu biti veće od oglašenih.

Agencija za kontrolu prevara je objavila da je ove godine pregledano više od 1.700 hotela i odmarališta u Francuskoj, od čega 600 u Parizu, i da je u 70 odsto pregledanih objekata utvrđen bar jedan prekšaj, uključujući neobjavljanje cijena ili netačne ocjene kvaliteta.

Rebeka Andrade, olimpijska šampionka u gimnastici, ima neobičnu želju

Dovedite joj Bijonse i cijeli svijet će biti njen

Brazilska gimnastičarka Rebeka Andrade je aktuelna dvostruka svjetska i olimpijska šampionka u preskoku, svjetska prvakinja i u višeboju.

U svom Brazilu ona je i mnogo više od toga - prva je gimnastičarka iz zemlje „karioka“ koja je osvojila medalju na Olimpijskim igrama, a tek druga Brazilka koja je osvojila zlatnu medalju na Svjetskom prvenstvu u gimnastici.

Nedavno je slavila na Panameričkim igrama i jedna je od samo 11 gimnastičarki svih vremena koja je osvajala medalje u svim disciplinama na svjetskim prvenstvima, a jedna od samo tri kojima je to uspjelo u 21. vijeku, pored Simon Bajls i Aline Mustafine.

U Brazilu, ona je sportska ikona. U „običnom“ životu je kao

i sve druge djevojke - želi da upozna mužičku superzvijezdu, Bijonse.

Dvadesetčetvorogodišnja Rebeka je nedavno na Svjetskom prvenstvu u Antverpenu pojavila na podlozi uz prateće zvuke čuvenog hita „Break my soul“, što je zapravo nastavak njenih muzičkih početaka, doduše skromnih, demonstriranih na festivalu u Brazilu „Baile de favela“, kada je stidljivo milionskom auditoriju predstavila svoje glasovne mogućnosti, a video je pobratio opšte simpatije.

Najveća želja Rebeka Andrade ipak ostaje ista - želi da upozna Bijonse, uz čije je zvuke iz hita „Single ladies“ plesala i tokom OI u Riju 2016, kada je imala svega 17 godina.

„Rebeka voli da pjeva, voli da

FERNANDO FRAZÃO/AGÊNCIA BRASIL

pleše, a pjesme od Bijonse koje je odabrala otkrivanju njenu suštinu - njenu energiju, njenu strast za ritmom. To je način na koji ona funkcioniše“, otkrio je Rebekin trener Fransisko Porat.

„Ako neko može da joj pomogne da upozna Bijonse, to bi

bilo super interesantno. Ona je njen veliki obožavatelj.“

Uz zvuke čuvenih hitova američke pop-ikone Andrade se spremila za Olimpijske igre u Parizu - spremila se da ponovo osvojili zlatnu medalju.

Možda nakon toga i ispunila svoju najveću želju...

EKO

Olimpijske heroine - **NIKI HAMBLIN I ABI KUPER (D'AGOSTINO)**

Ujedinjene olimpijskim duhom

Nije baš da su rođene iste godine: Niki Hamblin je prvi put ugledala svijet 1988. u engleskom Dorčesteru, a Abi Kuper (djevojačko D'Agostino) 1992. u američkom Topsfildu. Školski dani im zasigurno nisu isto tekli...

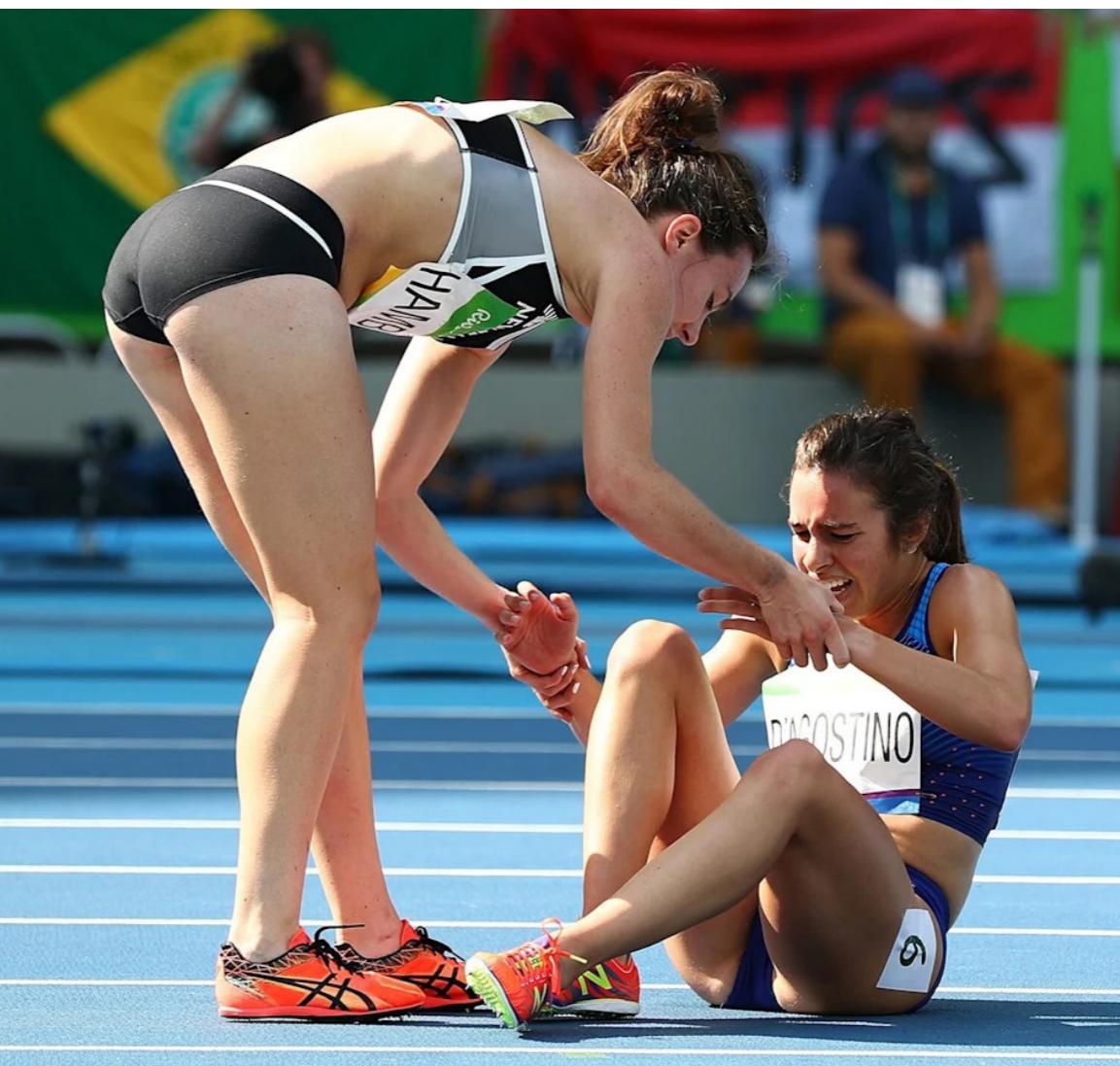
Ali su im se „sticajem čudnih okolnosti”, ukrstili atletski putevi, i, što je bitno za našu priču, njihovi unutrašnji pezaži su obasjani istim duhom. Olimpijskim.

NORMA

Nije baš ni da predstavljaju svjetski krem na srednjim i dugim prugama. Nešto uspješnija je bila Hamblin, koja od godine kada je postala punoljetna (2006) živila Novom Zelandu, pod čijom zastavom se takmičila od 2009. Za njeno ime se šire čulo tokom Igara Komonvelta 2010, kada je osvojila srebrne medalje u trkama na 800 i 1.500 metara. Tek da steknete punu predstavu o njenim dometima, bila je 31. na 1.500 metara na Svjetskom prvenstvu u Pekingu 2015. godine. Na kom je Kuper – koja je izgradila solidnu karijeru na koledžu, sakupljući odličja na američkim studentskim takmičenjima u krosu, na srednjim i dugim dionicama – zauzela 22. poziciju u trci na 5.000 metara. Kako god, godinu kasnije, u olimpijskoj 2016, ispunile su normu za nastup na Igrama na 5.000 metara, koja je iznosila 15:24.00 – Hamblin je imala za 6, a Kuper za 10 sekundi bolji rezultat.

USTANI!

Gospodin Slučaj ih je spojio u jutarnjim satima 16. avgusta 2016, kada su se našle na startu druge grupe kvalifikacija na stadionu Nilton Santos u Riju,

kao „apsolutne početnice” na Olimpijskim igrama. Nisu se ni poznavale.

Nakon 3.000 metara nalazile su se pri začelju kolone, sve teže prateći ritam koji su nametnule, u prvom redu, Etiopljanke Ajana i Teferi, kad... Hamblin je, djelimično i od težine napora, za trenutak izgubila fokus, spotakla se i pala, povlačeći za sobom i Kuper (tada D'Agostino), koja je bila tik iza nje. Amerikanka je odmah ustala, i pažnju usmjerila ka Novozelandanki, ne žečeći da nastavi dok joj ne pomogne.

„Našla sam se na zemlji i

pomislila: „Šta se dešava sa mnom, zašto sam dolje”, prepričavala je kasnije Hamblin. „Najednom sam osjetila ruku na ramenu. „Ustani! Ustani! Ovo su Olimpijske igre. Moramo završiti ovo”.

Nastavile su. Uloge su se, međutim, okrenule. Hamblin je boreći se sa suzama potrcala, i poslije svega nekoliko metara bila primorana da se okreće – uz bolne grimase, Kuper je šepala, zatim se uhvatila za koljeno desne noge i na kraju od jačine bola sjela na stazu.

E, sad je Novozelandanka bila zadužena za podršku, riječi

ma napustila stazu.

„Iako su naši snovi o tome kako bi trka trebalo da izgleda bili srušeni, obje smo prošle kroz cilj i bile u stanju da proslavimo ono dobro što je proizašlo iz čitave situacije. Ti zajednički trenuci su bili nevjerovatni”.

Organizatori su brzo reagovali i novim prijateljcama osigurale mjesto u finalu, baš kao i Austrijanki Dženifer Vent, na čiji rezultat je takođe uticao incident.

Za Kuper su, ipak, Igre bile završene. Pregledi su pokazali da je pokidala ligamente koljena... Hamblin je nastupila u finalu, završivši kao posljednja.

„Zahvalna sam za ono što je Abi uradila za mene. Ta djevojka je olicenje olimpijskog duha. Nikada je ranije nisam srela, zar to nije nevjerovatno? Ona je nevjerovatna žena”.

SRŽIGARA

Rio nisu napustile bez trofeja. Međunarodni komitet za fer-plej, uz podršku Međunarodnog olimpijskog komiteta, uručio im je nagrade za fer-plej, uz objašnjenje da su Igre više od pobjedivanja, osvajanja medalja, obaranja rekorda... Već da njihovu srž čine olimpijske vrijednosti izvrsnosti, prijateljstva i poštovanja, fer-pleja i nadmoći ljudskog duha.

Poslije dugog oporavka, Kuper se vratila na stazu. I dalje se povremeno takmiči, bez značajnijih rezultata.

Hamblin je godinu nakon Rija okončala aktivnu atletsku karijeru, i zaposnila se u biciklističkom savezu Novog Zelanda.

„U naredne dvije godine, svaki put kad bih vidjela detalje trke, zaplakala bih”, kazala je na ljeto 2020.

„I dalje nisam pogledala cijeli smimak”.

